Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet

PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA PSIHOLOGIJE

Program je pozitivno ocijenjen u postupku međunarodne reakreditacije te je dobio potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti koji je izdala Agencija za znanost i visoko obrazovanje 2018. godine.

Sukladno preporukama međunarodne komisije, Program je izmijenjen u smjeru veće izbornosti, a uvedeni su i novi sadržaji. Izmjene Programa odobrilo je Sveučilište u Zagrebu na temelju pozitivne recenzije Odbora za poslijediplomske studije 2019. godine.

U ovu verziju programa iz 2026. godine unesene su izmjene u nositeljima kolegija koje su uvedene zbog odlaska nekih nastavnika u mirovinu i ukinuti su neki izborni kolegiji. Tekst programa je sažet i drugačije koncipiran, ali se program u sadržajnom smislu nije mijenjao.

Odsjek za psihologiju, 2026.

1. UVOD

1. 1. Razlozi za pokretanje studija

Doktorski studij psihologije ustrojava se kao najviši stupanj obrazovanja psihologa iz područja psihologije, prema načelima bolonjskog procesa, te je zamišljen kao nastavak obrazovanja psihologa nakon završenog preddiplomskog i diplomskog studija psihologije, odnosno nakon završenog četverogodišnjeg studija psihologije studenata koji su studirali prema obrazovnim programima važećima do 2005/2006. godine. Doktorski studij psihologije otvoren je i za kandidate drugih struka.

Doktorski studij psihologije (Ph.D.) najviši je stupanj znanstvenog usavršavanja iz psihologije i osposobljava za najsloženije znanstveno-istraživačke i stručne poslove, samostalno bavljenje znanstvenim radom, te za akademsku karijeru. Završetkom studija stječe se akademski stupanj doktora znanosti u području društvenih znanosti, polje psihologija.

Studij nije ograničen na neko određeno područje znanstvene psihologije, već uključuje njena različita temeljna i primijenjena područja kao što su: psihologijska metodologija, psihometrijska teorija i kvantitativne metode, kognitivna psihologija, neuroznanost, psihologija ličnosti, socijalna psihologija, psihologija obrazovanja, razvojna psihologija, klinička i savjetodavna psihologija, te psihologija rada i organizacijska psihologija. Osobit naglasak stavlja se na temeljito upoznavanje psihologijske znanstvene metodologije i problema psihologijskih mjerenja, te suvremenih spoznaja i istraživačkih paradigmi u pojedinim područjima. Detaljno upoznavanje aktualnih istraživanja u zemlji i svijetu, angažman ponajboljih domaćih znanstvenika u pojedinim područjima, te suradnja s najuglednijim znanstvenicima u svijetu čini doktorski studij psihologije usporedivim s drugim europskim i američkim sveučilištima sličnoga općeg profila, te konkurentnim u odnosu na druge studije u regiji.

U realizaciji programa osobito se koristi intenzivan individualni mentorski rad koji je usmjeren na uže znanstveno područje interesa studenta. Seminarima i seminarskim radovima, individualnim konzultacijama, znanstvenim kružocima i drugim oblicima intenzivne razmjene znanja potiče se studente da prate aktualnu znanstvenu literaturu, te da spram nje zauzimaju kritički odnos. Poticanje studenata da intenzivno sudjeluju u istraživačkom radu, publiciraju znanstvene radove i izlažu ih, kako među kolegama u obliku znanstvenih kolokvija, tako i na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, osigurava uvođenje doktorskih studenata u svijet znanosti i priprema ih za kompetentno i konkurentno sudjelovanje u istraživačkom radu. Poseban naglasak ima istraživački rad koji je podloga doktorske disertacije i koji se odvija pod mentorstvom nastavnika, ali s velikim udjelom originalnog samostalnog rada.

1. 2. Dosadašnja iskustva i rezultati

Poslijediplomski studiji psihologije pokrenuti su na inicijativu Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta 1966. godine i to kao treći nastavni stupanj za područja socijalne psihologije, industrijske psihologije i kliničke psihologije. Prva generacija studenata poslijediplomskih studija upisana je školske godine 1966/67. i imala je 15 studenata. Prvim programom poslijediplomskih studija psihologije predviđeno je samo znanstveno usavršavanje diplomiranih psihologa, te je i studij organiziran kao magistarski studij. Međutim, vrlo se brzo ukazala potreba za specijalističkom izobrazbom psihologa u praksi, te su školske godine 1970/71. pokrenuti i poslijediplomski specijalistički studiji iz kliničke psihologije, industrijske

psihologije i školske psihologije. Osamdesetih godina, program poslijediplomskih studija se značajno osuvremenjuje, širi se broj tema i kolegija, povećava se satnica na oko stotinjak sati semestralno, u nastavu se uključuju i nastavnici sa drugih fakulteta i sveučilišta, a gostuju i prvi inozemni predavači. Poslijediplomska nastava u potpunosti prati europske i svjetske trendove poslijediplomskog obrazovanja psihologa, te u nastavi svoje mjesto nalaze mnoge teme koje su u žarištu istraživačkog interesa psihologa u to vrijeme: npr. istraživanja stresa, istraživanja odnosa stava i ponašanja, istraživanja sposobnosti za simultano djelovanje i sl. Ove i druge suvremene teme predaju nastavnici Odsjeka za psihologiju, što dokazuje da su trendovi svjetske psihologije i Zagrebačke psihologijske škole išli paralelno. Do kraja 2025. godine na Odsjeku za psihologiju su doktorirale 325, magistrirale 227, a specijalizirale 146 osobe.

Novim planom i programom poslijediplomskih studija psihologije iz 1996. godine uvodi se i trogodišnji doktorski studij, te jednogodišnji doktorski studij za magistre i magistre specijaliste psihologije, te na taj način Poslijediplomski studiji psihologije među prvima na zagrebačkom sveučilištu uvode i taj, konačan, oblik poslijediplomskog obrazovanja. Uvođenjem jednogodišnjeg doktorskog studija za magistre-specijaliste psihologije omogućen je nastavak znanstvenog obrazovanja i usavršavanja i kolegama koji se nisu prethodno znanstveno usavršavali, nego su završili neki od specijalističkih studija. Novim planom i programom proširene su do tada postojeće specijalizacije. Tako se uvodi specijalizacija iz školske i predškolske psihologije, te specijalizacija iz psihologije rada i organizacijske psihologije. Načela izrade novoga plana i programa u potpunosti su pratila slične programe najuglednijih inozemnih sveučilišta. U svakoj se generaciji upisuje oko petnaestak studenata na doktorski studij, te oko dvadesetak studenata na znanstveni magistarski studij. Poslijediplomski specijalistički studij iz kliničke psihologije i dalje prednjači po broju upisanih kandidata (petnaestak studenata). U desetogodišnjem razdoblju od 1996/98. godine do akreditacije novoga programa (2006), poslijediplomske studije psihologije upisalo je 227 studenata. Četvero ih je doktoriralo u sklopu doktorskog studija, 45 je doktoriralo izvan doktorskog studija (prema starom programu), a magistriralo ih je 38. Od ustroja novog sustava doktorskih studija prema bolonjskim načelima 2006/07. godine do kraja 2019. godine, Doktorski studij iz psihologije upisalo je 183 studenata, a doktoriralo 79.

1. 3. Mobilnost studenata i nastavnika

Nastavnici Doktorskog studija psihologije okupljeni su u Vijeće Doktorskog studija psihologije. Na Doktorskom studiju psihologije kao nositelji kolegija, gosti predavači ili kao članovi povjerenstava za praćenje individualnog rada, ocjenu i obranu doktorskih radova sudjeluju sveučilišni nastavnici sa drugih, domaćih i međunarodnih sveučilišta. Doktorski studij psihologije nerijetko ugošćuje i ugledne znanstvenike iz Europe i SAD-a. Oni gostuju kao predavači na pojedinim predmetima ili drže pozvana predavanja, radionice i seminare za studente i nastavnike.

Usporedivost programa Doktorskog studija psihologije na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu s drugim sličnim doktorskim studijima u Europi i svijetu, ponajprije u SAD-u, omogućuje studentima prijenos ECTS bodova. Suradnja s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima i programima otvara dodatnu mogućnost razmjene doktorskih studenata (odlazak hrvatskih studenata na studijske boravke u inozemstvo i primitak inozemnih studenata). Omogućavanje stjecanja ECTS bodova na drugim studijima u obliku izbornih kolegija također osigurava pokretljivost studenata i suradnju s drugim doktorskim studijima. Do sada je u sklopu međusveučilišne razmjene studenata ostvarena suradnja sa Sveučilištem u Ljubljani i Sveučilištem u Beogradu. Također, omogućeno je stjecanje dvojnog

doktorata (*cotutelle*) i ta je mogućnost do sada jednom realizirana (dvojni doktorat: Sveučilište u Zagrebu i Katoličko sveučilište u Leuvenu).

2. OPĆI INFORMACIJE I UVJETI IZVOĐENJA

2. 1. Naziv studija, te kojem znanstvenom području i polju i grani pripada

Naziv je studija *Doktorski studij psihologije*. Pripada znanstvenom području društvenih znanosti, polju psihologije.

2. 2. Nositelj studija i suradne ustanove koje sudjeluju u pokretanju i izvođenju doktorskog programa

Nositelj studija je Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Voditeljice studija su prof. dr. sc. Mirjana Tonković i prof. dr. sc. Margareta Jelić.

U izvođenju predavačke i mentorske nastave programa sudjeluju i Odjel za psihologiju Sveučilišta u Zadru, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu, Učiteljski fakultet u Zagrebu, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. Istraživački program doktorskog studija odvija se i u suradnji s domaćim i inozemnim institucijama s čijim znanstvenicima istraživači Odsjeka za psihologiju surađuju na zajedničkim istraživačkim projektima i programima. To su: Medicinski fakultet u Zagrebu, KBC Rebro, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Filozofski fakultet u Osijeku, Department of Psychology of the KU Leuven, Belgium, Stockholm University (Division of Work and Organizational Psychology), Griffith University, Australia (School of Psychology), Moscow University (Faculty of Psychology) Russia, University of Maryland, SAD, University of Bergen, Norway, Corpus Christi College Station, Texas, SAD, Department of Psychology,University of Goteborg, Sweden, University of Utrecht (Department of Child and Adolescence Studies, Faculty of Social Sciences), The Netherlands, University of Florence, Italy, Humbolt University, Berlin, Germany, University of Ljubljana, Slovenia, Univerzitet u Bihaću, Bosna i Hercegovina, University of Trieste, Italy, Max-Planck Institute for Brain Research, Germany, Lives National Centre for Competence in Research, University of Lausanne, Switzerland, University of Notre Dame, SAD, te Harvard University, SAD, University of Bolzano, Italy, Goldsmith College, U.K., University College London, U.K., University of Texas at Austin, SAD, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija, Univerzitet u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, Univerzitet u Bihaću, Bosna i Hercegovina, University of Montana, SAD.

2. 3. Institucijska strategija razvoja doktorskih programa

Nositelj Doktorskog studija psihologije, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, najstarija je i najveća obrazovno-istraživačka institucija iz psihologije u zemlji i jedna od najvećih u regiji. Intenzivna nastavna i istraživačka suradnja s drugim odsjecima za psihologiju u zemlji i inozemstvu osigurava kontinuirano poboljšavanje nastavnog procesa i nadogradnju obrazovno-istraživačkog programa. Odlazak domaćih nastavnika u inozemne istraživačke centre na kraće i dulje studijske i istraživačke boravke osigurava kontinuirano obrazovanje i usavršavanje nastavnika i istraživača koji su nositelji pojedinih kolegija i obrazovnih cjelina u doktorskom studiju. Četiri aktivna člana Odsjeka i jedan profesor emeritus dobitnici su Fulbrightove stipendije. Očekuje se i intenzivniji institucijski razvoj kroz razmjenu nastavnika, istraživača i doktorskih studenata u okviru nekoliko zajedničkih istraživačkih programa.

Opća strategija razvoja doktorskih programa počiva na uključivanju doktoranada u istraživačke projekte čiji su nositelji nastavnici doktorskog studija. Studenti doktorskih studija, u skladu s njihovim interesima, uključeni su u održavanje preddiplomske i diplomske nastave iz psihologije, kako bi stekli iskustvo prenošenja znanja iz područja ekspertnosti koju razvijaju tijekom svojeg doktorskog studija. Nadalje, program doktorskog studija predviđa niz aktivnosti koje se nadovezuju na ključni dio studiranja, istraživački rad doktoranada, kao što su objavljivanje znanstvenih radova, izlaganje dijelova vlastitih istraživanja, sudjelovanje na ljetnim školama i specijalističkim seminarima. Doktorski studij privlači najperspektivnije studente iz Hrvatske i susjednih zemalja, što je i buduća strategija studija. Doktorski studij psihologije u posljednjih pet godina upisalo je 4 studenta iz Bosne i Hercegovine, 1 student iz Srbije, 1 sa Kosova i 1 student iz Irana.

2. 4. Inovativnost doktorskog programa

Doktorski program slijedi načela sličnih doktorskih programa u svijetu, ali i uvažava specifičnosti hrvatskog konteksta, nudeći integraciju dva pristupa: s jedna strane program zadržava profil općeg istraživačkog obrazovanja u području psihologije, te ne nudi doktorski stupanj iz specifične grane psihologije, ali doktorandima omogućava da, u suradnji s mentorom, kreiraju vlastiti obrazovno-istraživački program po kojem će studirati i na taj se način specijalizirati u pojedinom području. Suštinska specijalizacija studenta unutar određenog područja omogućena je individualnim istraživačkim programom, koji se izrađuje za svakog pojedinog studenta na temelju njegova istraživačkog interesa, konkretnog istraživačkog rada i očekivanih istraživačkih postignuća. Za očekivati je da će kadrovski i istraživački razvoj Odsjeka za psihologiju te suradnja s drugim europskim istraživačkim i obrazovnim centrima, uz opći doktorski studij, otvoriti mogućnost da se uz njega ponudi i neki specijalizirani doktorski program ili manje specijalizirane cjeline.

2. 6. Kriteriji i postupak odabira polaznika

Doktorski studij psihologije mogu upisati diplomirani psiholozi/profesori psihologije koji su studij završili po starome „predbolonjskom“ programu, te psiholozi koji su završili diplomski studij psihologije (magistri struke), odnosno završili studij psihologije prema načelima bolonjskog procesa.

Doktorski studij mogu upisati i magistri psihologije i magistri specijalisti (mr. sc. i mr. spec.) i studenti koji su završili znanstveni ili specijalistički studij iz psihologije. Svaki ovakav slučaj se rješava pojedinačno, na molbu studenta, a Vijeće Doktorskog studija će donijeti odluku o

mogućim razlikovnim ispitima, kao i o ispitima i obvezama koje se mogu priznati u okviru doktorskog studija, ovisno o odslušanom poslijediplomskom programu obrazovanja.

Doktorski studij mogu upisati i magistri drugih struka, pri čemu upisuju najprije pripremnu godinu doktorskog studija, koja podrazumijeva polaganje razlikovnih ispita koje određuje posebno povjerenstvo Vijeća Doktorskog studija psihologije. Nakon uspješno završene pripremne godine i položenih propisanih ispita, ovi studenti pristupaju prijemnom ispitu za program doktorskog studija psihologije kao i drugi kandidati.

Svaki student pri prijavi na studij prilaže dvije obrazložene preporuke sveučilišnih nastavnika psihologije. Student prilikom upisa na studij treba priložiti svoj kratki profesionalni životopis (do 1800 znakova), detaljno obrazložiti motivaciju za doktorski studij (do 1800 znakova), ukratko izložiti istraživačke interese i okvirni istraživački plan rada (do 3600 znakova), priložiti suglasnost mentora/studijskog savjetnika o prihvaćanju kandidata, te eventualna dosadašnja znanstvena postignuća (znanstvene radove i sažetke konferencijskih priopćenja). Svi kandidati polažu i prijemni ispit, koji se sastoji od pisanja okvirnog nacrta istraživanja iz područja užeg interesa kandidata. Ispit ocjenjuje povjerenstvo koje čine nastavnici Doktorskog studija. Na temelju ocjene procjenjuje se istraživačka zrelost kandidata.

Prije upisa na studij sa svakim se pristupnikom obavlja razgovor koji je obvezni dio selekcijskog postupka. Cilj razgovora je procijeniti motivaciju i profesionalne interese kandidata.

Maksimalni broj polaznika po generaciji je 25. U slučaju većeg broja prijavljenih kandidata, odabrat će se 25 najuspješnijih.

2. 7. Kompetencije koje student stječe završetkom studija, mogućnosti nastavka znanstvenoistraživačkog rada, mogućnost postdoktorskog usavršavanja, te mogućnosti zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru

Doktorski studij psihologije najviši je stupanj znanstvenog usavršavanja iz psihologije i osposobljava za najsloženije znanstveno-istraživačke i stručne poslove, samostalno bavljenje znanstvenim radom, te za akademsku karijeru. Po završetku studija, studenti će moći ravnopravno sudjelovati u interdisciplinarnim istraživačkim timovima, te istraživački promišljati, metodološki utemeljeno istražiti i informirano interpretirati svaki istraživački problem u kojem je potrebna ili poželjna psihološka ekspertiza.

Kvaliteta programa i sustav prenosivih ECTS bodova omogućava doktorima psihologije da svoje postdoktorsko obrazovanje nastave na bilo kojem europskom ili kojem drugom sveučilištu.

Dinamika zapošljavanja visokokvalificiranog kadra s najvišim stečenim akademskim stupnjem ovisi u dobroj mjeri o strategiji razvoja znanstvenog, ali i ne samo znanstvenog tržišta u Republici Hrvatskoj. Doktori znanosti iz psihologije mogu se zapošljavati u raznolikim istraživačkim institucijama, visokim učilištima i drugim obrazovnim institucijama, specijaliziranim institutima, na zahtjevnim poslovima u državnoj upravi i diplomatskoj službi, te na svim poslovima u privatnom i javnom sektoru u kojima postoji potreba za visokom razinom psihološke i metodološke ekspertize i znanstvene kompetencije. Kvaliteta završenog programa, te njegove stalne usporedbe sa sličnim programima u inozemstvu osiguravaju konkurentnost naših doktoranada i izvan granica Republike Hrvatske.

3. OPIS PROGRAMA

3. 1. Struktura i organizacija doktorskog programa.

Program doktorskog studija izvodi se u trajanju od 3 godine. Rok završetka studija propisan je Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu i iznosi 6 godina od upisa na studij. Studenti drugih struka prije upisa u doktorski studij upisuju pripremnu godinu.

Za redovite studente sa poslijediplomskim magisterijem znanosti iz psihologije ili poslijediplomskim specijalističkim magisterijem se po preporuci Vijeća Doktorskog studija donosi odluka o mogućem priznavanju ECTS bodova, ovisno o programu kojeg su završili i drugim postignućima u znanstvenoistraživačkom radu.

Svaki student ima mentora/studijskog savjetnika i individualno povjerenstvo koje se sastoji od mentora/studijskog savjetnika i dva člana koje predlaže mentor/studijski savjetnik, a odobrava Vijeće doktorskog studija. Individualno povjerenstvo u dogovoru sa studentom predlaže individualni program studiranja koji se sastoji od obaveznih i odabranih izbornih predmeta i aktivnosti. U individualnom programu se ukratko narativno opisuje izvedbeni program, a tabelarno se prikazuju predmeti i aktivnosti koje student planira realizirati tijekom doktorskog studija.

Program Doktorskog studija psihologije sastoji se od obaveznih i izbornih predmeta i aktivnosti. Tijekom 3 godine studija student mora steći 180 bodova, kombinirajući različite oblike pohađanja nastave i drugih aktivnosti predviđenih programom. Za prijelaz u drugu godinu studija student treba imati ostvarene obavezne ishode i prikupiti minimalno 45 ECTS. Razliku do 60 ECTS treba nadoknaditi do kraja druge godine studija. Za prijelaz u 3. godinu studija student mora imati ostvarene obavezne ishode i minimalno 95 ECTS.

3. 2. Popis obaveznih predmeta i aktivnosti s brojem ECTS-bodova

Popis obaveznih predmeta i aktivnosti bit će prikazan po godinama studija.

3. 2. 1. Prva godina studija

Na prvoj godini studija doktorandi su obavezni ostvariti sljedeće ishode:

1) Prihvaćen individualni program studiranja u dogovoru s mentorom/studijskim savjetnikom i individualnim povjerenstvom (1 ECTS).
2) Ocijenjen seminarski rad – pregledni rad o području iz kojeg je tema doktorata (napisan kao za objavljivanje) (8 ECTS)
3) Položen Znanstveni kolokvij (6 ECTS)
4) Položen Čitalački klub (3 ili 6 ECTS, ovisno o broju sudjelovanja).

3. 2. 2. Druga godina studija

Na drugoj godini studija doktorandi su obavezni ostvariti sljedeće ishode:

1) Ocijenjen drugi seminarski rad iz metodologije područja kojim se bavi doktorska radnja (8 ECTS)
2) Položena Doktorska radionica (6 ECTS)
3) Položen Etički kolokvij (3 ECTS)
4) Odobren nacrt doktorskog istraživanja od Etičkog povjerenstva (1 ECTS)
5) Prijavljena tema doktorskog rada u sustavu OBAD (8 ECTS)
6) Prihvaćene i bodovane aktivnosti fakulteta (3 do 5 ECTS).

Aktivnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu u kojima doktorand sudjeluje i koje se mogu bodovati su: pohađanje obrana nacrta doktoranada, izlaganja preliminarnih rezultata i doktorskih ispita, obrana doktorskih disertacija, sastanaka s voditeljem studija, javnih predavanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Ove se aktivnosti boduju na sljedeći način: 10 sudjelovanja = 3 ECTS ; 15 sudjelovanja = 4 ECTS ; 20 sudjelovanja = 5 ECTS.

3. 2. 3. Treća godina studija

Na trećoj godini studija doktorandi su obavezni ostvariti sljedeće ishode:

1) Objavljen znanstveni rad u koautorstvu s mentorom (10 ECTS ili 12 ECTS (A1 časopis)) – doktorand mora biti glavni autor na radu. Ovaj uvjet moguće je ostvariti i ranije tijekom studija.
2) Održana prezentacija istraživačkog rada i položen doktorski ispit (6 ECTS)
3) Prihvaćen doktorski rad od strane mentora (45 ECTS).

3. 3. Popis izbornih predmeta i aktivnosti

U programu nudimo metodološko-statističko-psihometrijske kolegije i kolegije koji pokrivaju glavna područja psihologije kao što su psihologija ličnosti, socijalna psihologija, neuroznanost, kognitivna psihologija, razvojna psihologija, psihologija obrazovanja, klinička i savjetodavna psihologija, psihologija rada.
Osim toga, studenti mogu u svoj program uključiti i niz drugih aktivnosti kojima stječu različite metodološke, znanstvene ili stručne kompetencije.
Doktorandi biraju predmete i aktivnosti u konzultacijama s mentorom i individualnim povjerenstvom.

3. 3. 1. Metodološko-statističko-psihometrijski kolegiji – generičke istraživačke kompetencije

Slušanjem i polaganjem ovih kolegija studenti imaju priliku steći dodatno znanje iz istraživačke metodologije, statistike i psihometrije koje im je potrebno za planiranje i provedbu vlastitih istraživanja. Svi predmeti imaju status izbornih predmeta, a podrazumijevaju redovito pohađanje nastave, aktivan individualan rad izvan nastave te polaganje ispita. Sadržaj, metode rada, zahtjeve koje doktorandi trebaju ispuniti i ritam izvođenja nastave određuju nositelji predmeta te opisuju u silabusima i izvedbenim planovima.

Studenti mogu izabrati između 14 kolegija. Popis metodoloških i psihometrijskih predmeta s brojem sati aktivne nastave potrebnim za njihovu izvedbu i brojem ECTS nalazi se u Tablici 1.

Tablica 1. Popis metodoloških i psihometrijskih predmeta s brojem sati aktivne nastave potrebnim za njihovu izvedbu i brojem ECTS

Kolegiji/Nositelji	Sati	ECTS
Metodologija kvalitativnih istraživanja (Prof. dr. sc. Dinka Čorkalo, prof. dr. sc. Margareta Jelić)	15	4
Specifičnosti metodologije u kliničkim istraživanjima (Prof. dr. sc. N. Jokić-Begić)	10	3
Meta-analiza (Izv. prof. dr. sc. Tena Vukasović Hlupić)	10	3
Longitudinalni nacrti i analize podataka (Prof. dr. sc. Gordana Keresteš, doc. dr. sc. Irma Brković)	20	5
Složeni eksperimentalni nacrti (Prof. dr. sc. Dragutin Ivanec)	20	5
Primjena višerazinskog modeliranja (Prof. dr. sc. Irena Burić)	15	4
Primjena CFA i SEM metodologije (Doc. dr. sc. Blaž Rebernjak)	20	5
Testiranje medijacijskih i moderacijskih hipoteza (Doc. dr. sc. Jasmina Tomas)	10	3
Metodologija strukturalnog modeliranja (Prof. dr. sc. Vesna Buško)	15	4
Longitudinalni i kauzalni modeli latentnih varijabli (Prof. dr. sc. Vesna Buško)	15	4
Bajesijanska statistika (Doc. dr. sc. Ivan Tomić)	10	3
Suvremeni pristupi u teoriji testova: modeli i aplikacije (Prof. dr. sc. Damir Ljubotina)	15	4
Primjena multivarijatnih metoda (Prof. dr. sc. Damir Ljubotina, doc. dr. sc. Blaž Rebernjak)	15	4
Znanstveno pisanje u psihologiji (Prof. dr. sc. Zvonimir Galić)	10	3
UKUPNO	200	54

3. 3. 2. Izborni predmeti – stjecanje ekspertnih znanja u određenom području

Dio doktorskog programa su izborni predmeti koji se održavaju ovisno o interesima doktoranada te potrebama istraživačkih projekata.

Kolegiji/Nositelji	Sati	ECTS
Svijest, pažnja i pamćenje (prof. dr. sc. A. Vranić)	10	3
Viši kognitivni procesi (prof. dr. sc. M. Tonković prof. dr. sc. A. Vranić)	10	3
Suvremeni pristupi u istraživanju placebo učinka (prof. dr. sc. D. Ivanec)	10	3

Genetika i ličnost (prof. dr. sc. D. Bratko)	10	3
Ličnost i intelektualna kompetencija (prof. dr. sc. D. Bratko)	10	3
Međukulturalna istraživanja ličnosti (prof. dr. sc. D. Bratko)	10	3
Ličnost i umjetnost (prof. dr. sc. Ana Butković)	10	3
Kognitivna socijalna psihologija (prof. dr. sc. Ž. Kamenov)	10	3
Pristupi u istraživanjima bliskih odnosa (prof. dr. sc. Ž. Kamenov)	10	3
Pojedinac i društvena promjena (prof. dr. sc. D. Čorkalo)	10	3
Unutargrupna vezanost i nacionalizam (prof. dr. sc. D. Čorkalo)	10	3
Suvremeni pristupi istraživanjima motivacije za učenje (prof. dr. sc. N. Pavlin-Bernardić)	10	3
Evolucija živčanog sustava i ponašanja (prof. dr. sc. I. Hromatko)	10	3
Endokrinologija ponašanja (prof. dr. sc. I. Hromatko)	10	3
Novije spoznaje iz psihologije djetinjstva i adolescencije (izv. prof. dr. sc. S. Šimleša)	10	3
Obitelj kao kontekst razvoja (prof. dr. sc. G. Keresteš)	10	3
Razvojni rizici, otpornost i psihopatologija (prof. dr. sc. G. Kuterovac Jagodić)	10	3
Predviđanje radnog ponašanja i radne uspješnosti (izv. prof. dr. sc. Maja Parmač Kovačić)	10	3
Ličnost i radno ponašanje (prof. dr. sc. Z. Galić)	10	3
Rad i mentalno zdravlje (prof. dr. sc. D. Maslić Seršić)	10	3
Integrativni pristup nastanku psihičkih poremećaja (prof. dr. sc. N. Jokić-Begić)	10	3
Suvremeni psihološki pristupi zdravlju i bolesti (prof. dr. sc. A. Lauri Korajlija)	10	3

3. 3. 3. Izborne aktivnosti

Studenti u svoj individualni program mogu uključiti neke od sljedećih izbornih aktivnosti kojima se također ostvaruju različite metodološke, znanstvene ili stručne kompetencije potrebne za planiranje i provedbu vlastitih istraživanja. Njih ostvaruju kroz izravni konzultativni rad s mentorom/studijskim savjetnikom. Konzultativna nastava omogućuje kandidatu stjecanje istraživačkih kompetencija u užem znanstvenom području te stjecanje

specifičnih teorijskih znanja. Teme i izvedba se mijenjaju ovisno o interesima kandidata i istraživačkim aktivnostima nastavnika:

- Kreiranje istraživačkog nacrta – (4 ECTS)
- Organizacija istraživanja i prikupljanje podataka – (4 ECTS)
- Analiza rezultata istraživanja - (4 ECTS)
- Prezentacija znanstvenog rada na međunarodnoj konferenciji – (6 ECTS)
- Prezentacija znanstvenog rada na domaćoj konferenciji – (5 ECTS)
- Sudjelovanje u nastavi na studiju psihologije – (3 do 6 ECTS)
- Objava znanstvenog rada u koautorstvu - A2 ili A3 rad (10 ECTS)
- Objava znanstvenog rada u koautorstvu - A1 rad (12 ECTS)
- Stručno poglavlje u knjizi, knjiga, brošura, priručnik (8 ECTS)
- Prijava projekata (6 ECTS)
- Javno predavanje/radionica/vježbe (6 ECTS)

Osim navedenih, doktorand u dogovoru s mentorom/studijskim savjetnikom i individualnim povjerenstvom može predložiti i neke druge aktivnosti. Ovisno o vrsti i trajanju aktivnosti, Vijeće doktorskog studija će odlučiti o prihvaćanju i broju ECTS bodova koje je na taj način moguće ostvariti. Primjeri takvih aktivnosti:

- Članstvo u programsko/organizacijskom odboru znanstvene/stručne konferencije (6 ECTS)
- Sudjelovanje na ljetnoj školi (do 6 ECTS)
- Vođenje ljetne škole (do 8 ECTS, ovisno o angažmanu)

4. Opisi obaveznih i izbornih predmeta/radionica/aktivnosti (abecednim redom)

Kolegij: BAJESIJANSKA STATISTIKA
Nositelji: doc. dr. Ivan Tomić
Sati/ECTS: 10 sati / 3 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Zašto je potreban i kakve mogućnosti pruža bajesijanski pristup statistici. Razlike u filozofiji i praktičnoj implementaciji između frekvencijskog i bajesijanskog pristupa statistici. Osnovna logika i način zaključivanja. Bajesijasnka alternativa t-testu, analizi varijance, Pearsonovom koeficijentu korelacije, regresijskoj analizi.

Ciljevi i ishodi:
Nakon završetka ovog kolegija studenti će razumjeti osnovne pojmove, logiku i način zaključivanja u okviru bajesijanske statistike, razumjet će razliku u pristupima između klasičnih metoda testiranja nul-hipoteze i bajesijanskog pristupa, korištenjem programa R i JASP znat će izračunati osnovne statističke testove i na adekvatan način izvijestiti o dobivenim rezultatima.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Nastava se odvija kroz predavanja i vježbe. Potrebno je poznavanje osnova statistike i multivarijatnih metoda. Ocjena se formira na temelju zadaće koja će uključivati praktičnu primjenu naučenog gradiva, odnosno obradu podataka (vlastitih ili pripremljenih od strane nastavnika) i pisanog izvještaja s prikazom i interpretacijom rezultata.

Obavezna literatura:

- Kruschke, J. K., & Liddell, T. (2018). Bayesian data analysis for newcomers. *Psychonomic Bulletin & Review, 25,* 1-23.

- van Doorn, J., van den Bergh, D., Bohm, U., Dablander, F., Derks, K., Draws, T., Evans, N.J., Gronau, Q.F., Hinne, M., Kucharský, Š. and Ly, A. (2019). The JASP Guidelines for Conducting and Reporting a Bayesian Analysis. *PsyArXiv*. doi:10.31234/osf.io/yqxfr

- Wagenmakers, E. J., Marsman, M., Jamil, T., Ly, A., Verhagen, A. J., Love, J., Selker, R., Gronau, Q. F., Šmira, M., Epskamp, S., Matzke, D., Rouder, J. N., & Morey, R. D. (2018). Bayesian inference for psychology. Part 1: Theoretical advantages and practical ramifications. *Psychonomic Bulletin & Review, 25(1),* 35-57.

- Wagenmakers, E. J., Love, J., Marsman, M., Jamil, T., Ly, A., Verhagen, A. J., Selker, R., Gronau, Q. F., Dropman, D. …. Morey, R. D. (2018). Bayesian statistical inference for psychological science. Part II: Example applications with JASP. *Psychonomic Bulletin & Review. 25(1),* 58-76.

Dodatna literatura:

- Kruschke, J K. (2013). Bayesian estimation supersedes the t test. *Journal of Experimental Psychology: General, 142,* 573-603.

● van de Schoot, R., Winter, S. D., Ryan, O., Zondervan-Zwijnenburg, M., & Depaoli, S. (2017). A systematic review of Bayesian articles in psychology: The last 25 years. *Psychological Methods, 22*(2), 217-239.

Kolegij: ČITALAČKI KLUB / JOURNAL CLUB
Nositelji: prof. dr. sc. Ana Butković, izv. prof. dr. sc. Aleksandra Huić
Sati/ECTS: 3(10 sati)-6(20 sati)
Jezik: hrvatski ili engleski

Okvirni sadržaj, oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Journal club predstavlja formu nastave tijekom koje studenti, nastavnici i istraživači u neformalnoj atmosferi kritički promišljaju i analiziraju recentne znanstvene članke. Na svakom susretu jedna osoba prezentira rad iz znanstvenog područja kojim se bavi. Zadatak ostalih polaznika je unaprijed pročitati taj rad te tijekom susreta aktivno sudjelovati u raspravi o kvaliteti i korisnosti svih dijelova znanstvenog članka. Nije potrebno da svi budu stručnjaci u znanstvenom području kojim se rad bavi. Različitost u znanjima i kompetencijama jedan je od važnih faktora koji pridonosi kvaliteti rasprava i transferu znanja iz različitih područja. Evaluacijska istraživanja forme Journal Club-a pokazuju njegovu važnost za razvoj kritičkog mišljenja i vrednovanja znanstvenih istraživanja, upoznatost s recentnim istraživanjima te stvaranje socijalne mreže kolega.
Na uvodnom terminu studenti se detaljno upoznaju s konceptom Journal Cluba, njegovim ciljevima te načinom rada, te dobivaju detaljne upute o tome kako izabrati rad za JC, kako ga kritički čitati te prezentirati pred kolegama.
Tijekom akademske godine planira se 10-ak susreta u trajanju od 90 – 120 minuta (jednom mjesečno u razdoblju od rujna do lipnja s unaprijed definiranim terminima), u popodnevnim satima nakon redovitog radnog vremena.
Za stjecanje ECTS bodova, studenti trebaju jednom izlagati rad i još 4 puta prisustvovati radu JC (za 3 ECTS-a), odnosno 8 puta prisustvovati radu JC (za 6 ECTS-a). Dio termina izvodi se uživo, a dio online.
Na uvodnom sastanku će se od studenata tražiti da razmisle o terminima svojih izlaganja te će u prvom tjednu nakon tog sastanku studenti odabrati termin u kojem će oni izlagati rad (u tom trenutku ne moraju znati koji konkretni članak će izlagati). Prednost u odabiru termina će imati studenti koji žive i rade izvan Zagreba.
Tri tjedna prije svojeg termina izlaganja studenti moraju poslati odabrani članak i popratne materijale na odobrenje nositeljicama. Ostali doktorandi članke i popratne materijale za raspravu dobivaju dva tjedna prije termina JC-a.

Ciljevi i ishodi:
Nakon kolegija studenti će moći koristiti znanstvene baze za pronalazak znanstvenih članaka, jasno i sažeto prezentirati istraživačke radove, kritički se osvrnuti na nacrt i rezultate nekog empirijskog istraživanja, analizirati prednosti i nedostatke znanstvene metodologije i različitih statističkih analiza, procjenjivati znanstvene i praktične implikacije znanstvenih istraživanja, diskutirati primjenu metodologije korištene u radovima za svoje područje istraživačkog interesa, te voditi raspravu s kolegama o vrijednosti pojedinih istraživanja.

Kolegij: DOKTORSKA RADIONICA
Nositelji: prof. sc. Margareta Jelić, izv. prof. dr. sc. Maja Parmač Kovačić
Suradnici: nastavnici doktorskog studija – članovi Povjerenstva za praćenje pojedinog kandidata te drugi nastavnici koji se bave područjem od užeg interesa
Sati/ECTS: 6 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj, oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Kolegij obuhvaća dvije vrste aktivnosti doktoranada: konzultacije s mentorom te aktivno sudjelovanje na znanstvenim kružocima. Doktorandi su dužni obaviti najmanje 10 sati konzultacija s mentorom, biti voditelji jedne doktorske radionice, te sudjelovati u doktorskim radionicama koje održavaju drugi doktorandi. Očekivano trajanje jedne radionice je 1-2h, a ukupan broj radionica ovisi o broju doktoranada u generaciji.
Sadržajno će izlaganje doktoranada na doktorskoj radionici biti vezano uz njihovo doktorsko istraživanje (sami mogu odabrati konkretnu temu i područje svog izlaganja na radionici, npr. vezano uz metodološki seminar, predistraživanja, prijedlog nacrta doktorata i sl.). Prilikom održavanja Doktorske radionice doktorand koji vodi radionicu treba pripremiti izlaganje uz prezentaciju te osmisliti pitanja i dileme za raspravu s prisutnim profesorima i kolegama. Ostali sudionici radionice aktivno sudjeluju u diskusiji, nude konstruktivnu kritiku, daju sugestije.
Doktorske radionice su grupirane prema planiranim istraživačkim nacrtima i metodologiji koju planiraju koristiti u doktorskoj disertaciji, a na njih su pozvani nastavnici koji su stručnjaci uza određenu metodologiju, članovi povjerenstva za praćenje doktoranda i ostali zainteresirani nastavnici i članovi Odsjeka za psihologiju.

Ciljevi i ishodi:
Studenti će imati priliku razmijeniti svoje spoznaje s kolegama i profesorima, te dobiti povratne informacije o smjeru razvoja svojeg doktorskog rada. Ujedno se na taj način potiče vršnjačko učenje (*eng. peer learning*) te kolegij predstavlja podršku u razvijanju socijalne mreže i budućih profesionalnih odnosa. Dodatni je cilj usavršiti komunikacijske i prezentacijske vještine doktoranada.
Nakon odslušanog kolegija doktorandi će moći jasno argumentirati teorijsku osnovu svojeg doktorskog istraživanja, diskutirati prednosti i nedostatke odabrane metodologije doktorskog istraživanja, uspoređivati metodologiju i teorijske pristupe iz različitih istraživačkih područja psihologije, procjenjivati znanstvene i praktične implikacije znanstvenih istraživanja te davati konstruktivne povratne informacije.

Način praćenja kvalitete:
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.
Provjera ostvarenosti ishoda dodatno se osigurava kontinuiranim praćenjem kandidata (moderatori radionice bilježe dolaske i aktivnosti doktoranada – izlaganje ili sudjelovanje), a poseban naglasak u tom smislu stavljen je na sadržajno oblikovanje prezentacije/izlaganja te pripremljenost za raspravu tijekom održavanja radionice.

Obavezna i dodatna literatura:

- John D Cone & Sharon L Foster: D*issertation and Theses from Start to Finish: Psychology and Related Fields 2nd ed*. American Psychological Association: Washington, DC.
- Estelle Phillips & Derek.S. Pugh: *How To Get A Phd: A Handbook For Students And Their Supervisors 6th Edition*. Open University Press: NY.

● Robert Brewer: Your Ph.d. Thesis: *How to Plan, Draft, Revise And Edit Your Thesis (In-focus Post Graduate*). Studymates Ltd
● Marian Petre & Gordon Rugg: *The Unwritten Rules of PhD Research (Open Up Study Skills*). Open University Press: NY.
● Martyn Denscombe: *The Good Research Guide: For Small-Scale Social Research Projects.* Open University Press: NY.

Kolegij: ETIČKI KOLOKVIJ
Nositelj: prof. dr. sc. Dinka Čorkalo
Sati/ECTS: 10 sati / 3 ECTS
Jezik: hrvatski ili engleski

Okvirni sadržaj:
Izazovi istraživačke etike: s čime se istraživač susreće? Osjetljive populacije u istraživanju. Pitanja tajnosti, privatnosti i povjerljivosti u istraživačkoj praksi. Etički aspekti izvještavanja o rezultatima. Kvalitativna istraživanja i pitanje povjerljivosti. Kvalitativna istraživanja i pristanak na istraživanje: procesni nasuprot jednokratnom pristanku.
Znanstvena čestitost i povrede znanstvene čestitosti: plagiranje, znanstvena prevara, namještanje i „uljepšavanje" rezultata i drugi oblici znanstvenog nepoštenja. Zašto se doktorandi (i drugi znanstvenici) upuštaju u etički upitne prakse: što možemo naučiti iz poznatih primjera? Kako je moguće prevenirati povrede znanstvene čestitosti.
Načela dobrohotnosti i izbjegavanja štete, autonomije, odanosti/povjerenja i pravičnosti u istraživačkom i akademskom okružju. Znanstvene suradnje i etika rada u timu. Etika publiciranja, intelektualno vlasništvo i autorstvo. Upravljanje podacima i otvoreni pristup. Etika mentorskog odnosa.

Ciljevi i ishodi:
Cilj je kolegija upoznati doktorske studente s etičkim izazovima istraživačkog i šireg znanstvenog procesa, te ih uputiti na prepoznavanje i osjetljivost u rješavanju etičkih dilema u znanstvenim istraživanjima i akademskom okruženju. Studenti će nakon etičkog kolokvija moći: identificirati i definirati temeljne etičke vrijednosti, načela, norme i standarde koji su važni u znanosti i akademskom okruženju; identificirati etičke dileme u planiranju, osmišljavanja i provedi istraživanja, te donositi relevantne etičke prosudbe i odluke; prepoznati izazove istraživanja s osjetljivim populacijama i moći primjereno na njih odgovoriti; prepoznati povrede znanstvene čestitosti i kršenja etičkih načela u znanstvenoj i akademskoj praksi, te razviti osjetljivost za poduzimanje odgovarajućih mjera kojima se takva ponašanja mogu zaustaviti i spriječiti u budućnosti.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Pretpostavlja se poznavanje temeljnih etičkih načela u akademskom okružju i relevantnih znanja stečenih tijekom diplomskog studija. Nastava će se odvijati kroz kraća predavanja namijenjena pojašnjavanju temeljnih pojmova, te kroz rješavanje etičkih dilema na konkretnim primjerima istraživačkih praksi – zamišljenima (scenariji) i stvarnima, koje će studentima ponuditi realistične dileme iz istraživačkog konteksta, te moguće pristupe njihovom rješavanju. Studenti će također imati priliku raditi na rješavanju etičkih pitanja i dilema u vlastitim istraživačkim projektima.

Obavezna literatura:

- Fisher, C. B. (2013). *Decoding the ethic code. A practical guide for psychologist*. Los Angeles: Sage. Poglavlje 11. Standards on Research and Publication. str. 219-266.
- ALLEA - All European Academies (2017). *European Code of conduct for research integrity Revised edition*, Berlin. Dostupno na: http://www.allea.org/wp-content/uploads/2017/04/ALLEA-European-Code-of-Conduct-for-Research-Integrity-2017.pdf
- European Commision (October, 2018). *Ethics in social science and humanities*. Dostupno na: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/h2020_ethics-soc-science-humanities_en.pdf

● European Commision (2010). *European textbook on ethics in research*. Directorate-General for Research 2010 Science, Economy and Society. Dostupno na: https://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/textbook-on-ethics-report_en.pdf
● Swedish Research Council (2017). *Good research practice*. Dostupno na: https://www.vr.se/download/18.5639980c162791bbfe697882/1529480529472/Good-Research-Practice_VR_2017.pdf

Dodatna literatura:

● ALLEA - All European Academies (2019). *Trust within science: Dynamics and norms of knowledge production.* Discussion paper no.2. Dostupno na: https://www.allea.org/wp-content/uploads/2019/01/ALLEA_Discussion_Paper_2.pdf
● ALLEA - All European Academies (2018). Ethical aspects of open access: A windy road. Workshop report. Dostupno na: https://www.allea.org/wp-content/uploads/2018/01/ALLEA_OAEthics_Workshop_Programme.pdf
● Löfström, E. & Pyhältö, L. (2014). Ethical issues in doctoral supervision: The perspectives of PhD students in the natural and behavioral sciences, *Ethics & Behavior*, 24(3), 195-214, DOI: 10.1080/10508422.2013.830574
● Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) (2009). *Investigating research misconduct allegations in international collaborative research projects. A practical guide*. Paris. Dostupno na: http://www.oecd.org/science/inno/42770261.pdf

Tekuća periodika, posebno časopis *Ethics and Behavior*

Kolegij: LONGITUDINALNI I KAUZALNI MODELI LATENTNIH VARIJABLI
Nositeljica: Prof. dr. sc. Vesna Buško
Sati/ECTS: 15sati / 4 ECTS
Jezik: hrvatski ili engleski

Okvirni sadržaj:
Konceptualne osnove kauzalnog modeliranja u kontekstu analiza strukturalnih jednadžbi; pojam latentnih varijabli i njihova arbitrarna priroda; kauzalno zaključivanje u okviru modela latentnih varijabli; Načini analize promjena; modeliranje intraindividualnih razlika uz pomoć analiza latentnih varijabli; teorija latentnih stanja i crta; modeliranje latentnih promjena; promjene u vrijednostima pravih rezultata kao latentne varijable. Kauzalni regresijski modeli; Modeli paralelnih (sinkronih) i cross-lagged efekata; cross-lagged modeli u testiranju hipoteza o posredujućim efektima; multigrupni longitudinalni modeli i testiranje hipoteza o moderator efektima; specifikacija i testiranje hipoteza o moderiranim medijacijskim odnosima; eksplicitno modeliranje nemjerenih latentnih varijabli.

Ciljevi i ishodi:
Nakon usvojenih sadržaja predviđenih programom kolegija očekuje se da polaznici (a) razumiju glavne paradigme i racionalu u osnovi upotrebe latentnih varijabli u analizama promjena i procjene kauzalnih efekata; (b) znaju provesti analize za provjeru hipoteza o izvorima i korelatima promjena, odnosno primijeniti jednostavnije tipove analiza longitudinalnih modela latentnih varijabli, (c) mogu kritički prosuditi odabir određenog postupka za analize latentnih promjena u kontekstu alternativnih načina tretmana istih varijabli, (d) mogu kritički ocijeniti vlastite rezultate, kao i interpretacije nalaza drugih objavljenih radova.

Oblici nastave i način ostvarivanja ECTS:
Sadržaj kolegija obrađuje se kroz predavanja, praktične demonstracije empirijskih primjera i vježbe; svaka cjelina i specifična kategorija modela praćena je prezentacijom primjera testiranja strukturalnih modela na višekratnim mjerenjima, raspravom rezultata provedbe analiza, te samostalnim radom studenata uz upotrebe odgovarajućih programskih paketa. Obaveze studenata uključuju samostalnu provedbu analiza u skladu s individualno priređenim zadacima te priređivanje završnog ispitnog izvještaja.
Za uspješno praćenje i usvajanje sadržaja kolegija potrebna su temeljna predznanja iz područja psihometrije, inferencijalne statistike, multivarijatnih regresijskih i faktorsko-analitičkih postupaka, te osnovno poznavanje logike i koraka u provedbi analiza strukturalnih jednadžbi.

Obavezna literatura:

- Joreskog, K., G., Olsson, U. H., & Wallentin, F. Y. (2016). Multivatiate Analysis with LISREL. Springer Series in Statistics. Springer, Basel.
- McArdle, J. J. & Nesselroade, J. R. (2014). Longitudinal data analysis using structural equation models. Washington, DC: APA.
- Little, T. D., Schnaub, K. U., Baumert, J. (Eds) (2000). Modeling longitudinal and multilevel data: Practical issues, applied approaches, and specific examples. London: LEA.

Dodatna literatura:

- Cudeck, R., du Toit, S., & Sorbom, D. (Eds.) (2001). *Structural Equation Modeling: Present and Future*. Lincolnwood: Scientific Software International, Inc.
- Moskowitz, D.S., & Hershberger, S.L. (2002). *Modeling intraindividual vaiability with repeated measures data*. London: LEA, Inc.

● Steyer, R. (2005). Analyzing individual and average causal effects via structural equation models. *Methodology*, *1*(1), 39-54.

Kolegij: LONGITUDINALNI NACRTI I ANALIZE PODATAKA
Nositelji: Prof. dr. sc. Gordana Keresteš, doc. dr. sc. Irma Brković
Suradnik: dr. sc. Mitja Ružojčić
Sati/ECTS: 20 sati/5 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Nacrti istraživanja razvojnih promjena. Statistički pristupi podacima prikupljenim longitudinalnim istraživanjima. Usporedba tradicionalnih i suvremenih pristupa obradi longitudinalnih podataka. Višerazinska analiza podataka. Analiza longitudinalnih podataka u okviru linearnog strukturalnog modeliranja (autoregresijski i križni modeli te modeli latentnih krivulja promjene).

Ciljevi i ishodi:
Studenti će moći objasniti složene odnose između teorijskih pitanja u razvojnoj znanosti, nacrta istraživanja razvojnih promjena i postupaka obrade razvojnih podataka. Moći će prepoznati jake i slabe strane različitih nacrta istraživanja razvojnih promjena. Znat će objasniti slabosti tradicionalnih pristupa obradi longitudinalnih podataka i prednosti suvremenih pristupa. Produbit će razumijevanje prikaza i interpretacije rezultata suvremenih analiza longitudinalnih podataka. Moći će samostalno osmisliti odgovarajuće nacrte za istraživanje različitih razvojnih problema, postaviti temeljne korake u analizi prikupljenih podataka koristeći prikladne metode te izvijestiti o dobivenim rezultatima.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Gradivo će se obraditi kombinacijom predavanja, rasprava, individualnih i grupnih vježbi te konzultacija. Temeljna metodološka pitanja obradit će se putem interaktivnih predavanja i rada na literaturi. U okviru vježbi, studentima će na primjerima nekoliko setova podataka biti pokazani koraci provedbe jednostavnih i složenih analiza longitudinalnih podataka te će sami vježbati provedbu analiza. Razumijevanje gradiva provjerit će se ispitom koji se ocjenjuje i koji može uključivati provedbu analiza na stvarnom ili simuliranom setu podataka.

Obavezna literatura:

- Collins, L.M. (2006). Analysis of longitudinal data: The integration of theoretical model, temporal design, and statistical model. *Annual Review of Psychology, 57*, 505-528.
- Lerner, R. M. (2002). *Concepts and theories of human development – Chapter 18, Methodological issues in the study of human development* (pp. 480-513). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Lerner, R. M. & Overton, W. F. (2008). Exemplifying the integration of the relational developmental system: Synthesizing theory, research, and application to promote positive development and social justice. *Journal of Adolescent Research, 23,* 245-255.
- Lerner, R. M., Schwartz, S. J., & Phelps, E. (2009). Problematics of time and timing in the longitudinal study of human development: Theoretical and methodological issues. *Human Development, 52,* 44-68.
- Singer, J. D., & Willett, J. B. (2003). *Applied longitudinal data analysis: Modeling change and event occurrence.* Oxford University Press.

Dodatna literatura:

- Baltes, P. B. (1968). Longitudinal and cross-sectional sequences in the study of age and generation effects. *Human Development, 11,* 145-171.

● Caspi, A., Roberts, B. W. & Shiner, R. L. (2005). Personality development: Stability and change. *Annual Review of Psychology, 56,* 453–484.
● Heck, R. H., Thomas, S. L. &, Tabata, L. N. (2010). *Multilevel and longitudinal modeling with IBM SPSS*. NY: Routledge Academic.
● Hox, J. (2010). *Multilevel analysis: Techniques and applications.* London: Lawrence Erlbaum Associates.Little, T. D., Schnabel, K. U.,& Baumert, J. (2000). *Modeling longitudinal and multilevel data: Practical issues, applied approaches and specific examples*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
● Schaie, K.W. (1965). A general model for the study of developmental problems. *Psychological Bulletin, 64,* 92-107.

Kolegij: META-ANALIZA
Nositelj: izv. prof. dr. sc. Tena Vukasović Hlupić
Sati/ECTS: 10 sati /3 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Definiranje postupka meta-analize. Logički, istraživački i statistički temelji meta-analize. Prikaz i kritički osvrt na prve meta-analize: poticaji za razvitak suvremenih meta-analitičkih postupaka. Prikaz svih koraka u postupku meta-analize. Specifičnosti formuliranja istraživačkih ciljeva u kontekstu meta-analize. Definiranje ciljne populacije primarnih istraživanja: kriteriji uključivanja i kriteriji isključivanja. Postupak kodiranja: izrada kodne knjižice, kodnog plana i edukacija pomoćnih procjenjivača. Teorijske pretpostavke najčešćih suvremenih modela u okviru meta-analize: model fiksnog učinka i model slučajnih učinaka. Odabir i izračun primjerene veličine učinka. Testiranje heterogenosti i ispitivanje utjecaja moderatora. Postupci korekcije pristranosti u objavljivanju. Uvjeti valjanosti zaključaka meta-analize.

Ciljevi i ishodi:
Studenti će se upoznati s temeljnom logikom meta-analize, glavnim teorijskim postavkama korištenih modela, koracima i postupcima meta-analize te s mogućnostima i ograničenjima interpretacije i generalizacije statističkih vrijednosti dobivenih meta-analizom.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
10 sati nastave: 10 sati predavanja. Ocjena se temelji na usmenom seminarskom izlaganju i/ili pismenom seminarskom radu koji uključuje prikaz i kritički osvrta na samostalno odabranu meta-analizu (preporuka: iz područja studentovog doktorata).

Obavezna literatura:

- Cooper, H. M., Hedges, L. V. i Valentine, J. C. (Ur.). (2009). *The handbook of research synthesis and meta-analysis. Second edition*. New York: Russell Sage Foundation.
- Lipsey, M. W. i Wilson, D. B. (2001). *Practical Meta-Analysis*. London: SAGE Publications.

Dodatna literatura:

- Borenstein, M., Hedges, L. V., Higgins, L. V. i Rothstein, H. R. (2009). *Introduction to Meta-Anaysis.* Chichester, UK: John Wiley & Sons, Ltd.
- Cooper, H. M. i Hedges, L. V. (Ur.). (1994). *The handbook of research synthesis*. New York: Russell Sage Foundation.
- Vukasović, T. (2013). *Meta-analiza istraživanja genetskoga i okolinskoga doprinosa individualnim razlikama u ličnosti.* Neobjavljeni doktorski rad. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Vukasović, T. i Bratko D. (2015). Heritability of personality: a meta-analysis of behavior genetic studies. *Psychological Bulletin, 141*(4), 769-785. doi: 10.1037/bul0000017

Kolegij: METODOLOGIJA KVALITATIVNIH ISTRAŽIVANJA
Nositeljice: prof. dr. sc. Dinka Čorkalo i prof. dr. sc. Margareta Jelić
Izvođači: prof. dr. sc. Dinka Čorkalo, prof. dr. sc. Margareta Jelić, dr. sc. Ena Uzelac, dr. sc. Iva Kapović, dr. sc. Antonija Vrdoljak

Sati/ECTS: 15 sati / 4 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Epistemološke osnove kvalitativnog istraživanja: što možemo saznati iz kvalitativnih podataka i kakve zaključke na temelju njih možemo donositi. Što znači iskaz sudionika i uloga istraživača u prikupljanju i interpretaciji podataka. Epistemološke pozicije u kvalitativnom istraživanju – (post)pozitivizam, kritički realizam, konstruktivizam / interpretativni pristup i njihove metodološke implikacije. Glavni metodološki pristupi i istraživačke tradicije u kvalitativnom istraživanju (utemeljena teorija, etnografija, studija slučaja, fenomenološki i narativni pristupi). Pouzdanost (trustworthiness) i kriteriji kvalitete kvalitativnih istraživanja. Postupci osiguravanja kvalitete. Etički aspekti kvalitativnih istraživanja.
Izrada nacrta kvalitativnog istraživanja: formuliranje istraživačkih pitanja, povezanost istraživačkih pitanja, metoda prikupljanja podataka i načina analize. Uloga teorije u kvalitativnom istraživanju. Mogućnosti mješovitih istraživačkih nacrta (kvalitativna i kvantitativna metodologija). Pozicionalnost i refleksivnost istraživača.
Uzorkovanje i odabir sudionika. Određivanje veličine uzorka u kvalitativnim istraživanjima; saturacija podataka i informacijska snaga uzorka (*information power*). Metode prikupljanja kvalitativnih podataka, s naglaskom na kvalitativni intervju i fokusne grupe.
Priprema i upravljanje kvalitativnim podacima. Induktivni, deduktivni i mješoviti pristupi analizi podataka, s posebnim naglaskom na tematsku analizu i proces kodiranja, razvoja kategorija i tema te interpretacije nalaza. Transparentnost analitičkog postupka i utemeljenost interpretacije u podacima. Mogućnosti i izazovi korištenja umjetne inteligencije (UI) u analizi podataka.
Upotreba računalnih programa za organizaciju i analizu kvalitativnih podataka (npr. NVivo): organiziranje materijala, kodiranje, razvoj kodnog sustava, analitičke bilješke, pregled i usporedba kodiranih podataka.

Ciljevi i ishodi:

Cilj je kolegija upoznati studente s epistemološkim i metodološkim osnovama kvalitativnih istraživanja, načelima njihova planiranja i provedbe te osnovnim pristupima analizi i procjeni kvalitete kvalitativnih istraživanja.
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:

- objasniti epistemološke pretpostavke kvalitativnog istraživanja i njihove implikacije za istraživački nacrt, prikupljanje i interpretaciju podataka
- razlikovati glavne metodološke pristupe u kvalitativnom istraživanju te procijeniti njihovu primjerenost za različita istraživačka pitanja
- izraditi nacrt kvalitativnog istraživanja usklađujući istraživačka pitanja, uzorkovanje, metode prikupljanja podataka i pristup analizi
- primijeniti temeljne postupke kodiranja, organizacije i analitičkog rada s kvalitativnim podacima, uključujući korištenje programa NVivo
- procijeniti metodološku kvalitetu i etičku primjerenost kvalitativnog istraživanja te obrazložiti istraživačke i analitičke odluke.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:

Interaktivna nastave (10 sati) i rasprava s vježbama (5 sata) na primjerima iz vlastite istraživačke prakse, čitanje literature, priprema i prezentiranje provedivog nacrta kvalitativnog istraživanja.

Obavezna literatura:

Braun, V., & Clarke, V. (2022). Thematic analysis: A practical guide. SAGE.

Creswell, J. & Poth, C. N. (2024, 5th ed.). Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches. International student edition. SAGE.

Maxwell, J. A. (2013). Qualitative research design: An interactive approach (3rd ed.). SAGE.

Preporučena literatura:

Mortelmans, D. (2025). Doing qualitative data analysis with NVivo. Springer.

DOI: 10.1007/978-3-031-66014-6

Tracy, S. J. (2024). Qualitative research methods: Collecting evidence, crafting analysis, communicating impact (3rd ed.). Wiley-Blackwell.

Krueger, R. A., & Casey, M. A. (2015). Focus Groups: A Practical Guide for Applied Research. Sage.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Interviews: Learning the Craft of Qualitative Research Interviewing. Sage.

Silverman, D. (2020). Interpreting Qualitative Data (5th edition). Sage.

Guillemin, M., & Gillam, L. (2019). Ethics, Reflexivity and Qualitative Research. Routledge.

Mauthner, M., et al. (2021). Qualitative Research and the Modern World. Routledge.

Malterud, K., Siersma, V. D., & Guassora, A. D. (2016). Sample size in qualitative interview studies: Guided by information power. Qualitative Health Research, 26(13), 1753–1760. https://doi.org/10.1177/1049732315617444

Hennink, M. M., Kaiser, B. N., & Marconi, V. C. (2017). Code saturation versus meaning saturation: How many interviews are enough? Qualitative Health Research, 27(4), 591–608. https://doi.org/10.1177/1049732316665344

Levitt, H. M., Motulsky, S. L., Wertz, F. J., Morrow, S. L., & Ponterotto, J. G. (2017). Recommendations for designing and reviewing qualitative research in psychology: Promoting methodological integrity. Qualitative Psychology, 4(1), 2–22. https://doi.org/10.1037/qup0000082

Silverman, D. (2017). How was it for you? The Interview Society and the irresistible rise of the (poorly analyzed) interview. Qualitative Research, 17(2), 144-158. https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1468794116668231

Kolegij: METODOLOGIJA STRUKTURALNOG MODELIRANJA
Nositeljica: Prof. dr. sc. Vesna Buško
Sati/ECTS: 15 sati / 4 ECTS
Jezik: hrvatski ili engleski

Okvirni sadržaj:
Opći metodološki okvir modeliranja latentnih varijabli; uloga psihometrijske i supstancijalne teorije u modeliranju strukturalnim jednadžbama; logičke i statističke pretpostavke u osnovi strukturalnog modeliranja; problemi specifikacije ekvivalentnih modela; specifikacija izravno usporedivih (uklopljenih) modela; strukturalne i mjerne komponente; strukturalni modeli u manifestnom prostoru i analiza traga; mjerni modeli i konfirmatorna faktorska analiza; teorijska priroda latentnih varijabli.
Primjena teorije testova u postupcima generiranja, specifikacije i provjere modela strukturalnih jednadžbi; specifičnosti u provedbi i ishodima konfirmatornih u usporedbi s eksploratornim FA postupcima; pravi rezultat kao latentna varijabla; modeli paralelnih, tau-ekvivalentnih i kongeneričkih testova; identifikacija i provjerljivost modela; metode za procjenu parametara modela; slaganje modela s empirijskim podacima.
Testiranje specifičnih hipoteza: modeliranje posredujućih odnosa: testiranje medijacijske hipoteze u analizi traga te u strukturalnim modelima s latentnim varijablama; testiranje stabilnosti/invarijatnosti faktora, faktorskih solucija i strukturalnih parametara; modeliranje interakcijskih i nelinearnih efekata: načini formulacija modela u testiranju hipoteza o moderator efektima.

Ciljevi i ishodi:
Nakon usvojenih sadržaja predviđenih programom kolegija očekuje se da polaznici (a) razumiju povezanost pretpostavki psihometrijske teorije i modela strukturalnih jednadžbi, (b) poznaju mogućnosti i ograničenja metodologije strukturalnog modeliranja u testiranju istraživačkih hipoteza, (c) znaju ocijeniti prikladnost empirijskih podataka za primjenu analiza strukturalnih jednadžbi u vlastitom istraživanju, (d) znaju objasniti vlastite rezultate i ocijeniti primjerenost interpretacija u objavljenim istraživanjima drugih autora.

Oblici nastave i način ostvarivanja ECTS:
Sadržaj kolegija obrađuje se kroz predavanja, praktične demonstracije empirijskih primjera i vježbe –prezentacije specifičnih kategorija modela i samostalne provedbe analiza: testiranje mjernih odnosno strukturalnih modela s manifestnim / latentnim varijablama uz upotrebe odgovarajućih programskih paketa, rasprave rezultata provedenih analiza. Uz aktivan rad tijekom nastave, obaveze studenata uključuju samostalnu provedbu analiza izvan formalnog dijela nastave, u skladu s individualno priređenim zadacima te priređivanje završnog ispitnog izvještaja.
Za uspješno praćenje i usvajanje sadržaja kolegija potrebna su temeljna predznanja iz psihometrije, inferencijalne statistike, multivarijatnih regresijskih i faktorsko-analitičkih postupaka.

Obavezna literatura:

- Kline, R. B. (2010). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York: The Guilford Press.
- Raykov, T., & Marcoulides, G. A. (2006). *A first course in structural equation modeling* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Loehlin, J. C. (2004). *Latent variable models: An introduction to factor, path, and structural analysis* (4th ed). Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.

Dodatna literatura:

- Joreskog, K., G., Olsson, U. H., & Wallentin, F. Y. (2016). Multivatiate Analysis with LISREL. Springer Series in Statistics. Springer, Basel.
- Schumaker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modeling* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Steyer, R., Mayer, A., Geiser, C., & Cole, D. (2015). A theory of states and traits—Revised. *Annual Review of Clinical Psychology, 11*, 71-98.

Kolegij: PRIMJENA CFA I SEM METODOLOGIJE
Nositelj: doc. dr. sc. Blaž Rebernjak
Sati/ECTS: 20 sati / 5 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Svrha kolegija je upoznati polaznike sa nekim osnovnim problemima primjene SEM i CFA metodologije u praktičnom kontekstu. Želi se osnažiti studente za samostalno provođenje analiza i razmatranje potencijalnih teorijskih i praktičnih zamki uz vježbanje na vlastitim podacima. U teorijskom dijelu studenti će se upoznati s različitim pristupima najčešćim problemima koji se javljaju kod primjene CFA i SEM metodologije na podacima tipičnim za psihologijska istraživanja.
U praktičnom dijelu studenti će na vlastitim podacima (ako ih nemaju, dobit će realistične kompleksne podatke) prolaziti osnovne korake pripreme podataka za CFA i SEM analize, odabir i specifikacije odabranih modela te interpretacije koje iz njih proizlaze. U ovom će kolegiju studenti dobiti konceptualni i praktični uvod za rad u programu za obradu i vizualizaciju podataka *R*. Ovaj program i modul *lavaan* predstavljaju besplatnu i jednostavnu alternativu programima za specifikaciju i estimaciju CFA i SEM modela.

Ciljevi i ishodi:
Očekuje se da će studenti po završetku kolegija moći samostalno provoditi osnovne operacije potrebne za pripremu i analizu podataka u okviru programa *R*. Studenti će moći evaluirati konkretne podatke na kojima je potrebno provoditi CFA ili SEM analize, te prepoznati potencijalne probleme koji proizlaze iz njihovih specifičnosti. Očekuje se da će studenti biti u stanju odabrati i provesti najprimjereniji pristup ovisno o konkretnim okolnostima.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Pisanje seminarskog rada na temelju individualnog projekta koje će studenti provoditi na vlastitim podacima koje su prikupili u postupku izrade doktorata, ili nekim njima od ranije dostupnim podacima.

Obavezna literatura:

- Brown, T.A. (2015). *Confirmatory Factor Analysis for Applied Research*, New York: Guilford Press.
- Hooper, D., Coughlan, J., Mullen, M. (2008). Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *Electronic Journal of Business Research Methods, 6*(1), 53-60.
- Little, T. D., Cunningham, W. A., Shahar, G., & Widaman, K. F. (2002). To parcel or not to parcel: Exploring the question, weighing the merits. *Structural equation modeling, 9*(2), 151-173.
- Reise, S. P. (2012). The rediscovery of bifactor measurement models. *Multivariate behavioral research, 47*(5), 667-696.
- Rosseel, Y. (2018). *The lavaan tutorial*. Department of Data Analysis: Ghent University.

Dodatna literatura:

- Asparouhov, T., Muthén, B., & Morin, A. J. (2015). Bayesian structural equation modeling with cross-loadings and residual covariances: Comments on Stromeyer et al. *Journal of Management, 41*(6), 1561–1577.

● Hau, K. T., & Marsh, H. W. (2004). The use of item parcels in structural equation modelling: Non-normal data and small sample sizes. *British Journal of Mathematical and Statistical Psychology*, *57*(2), 327-351.
● Marsh, H. W., Morin, A. J., Parker, P. D., & Kaur, G. (2014). Exploratory structural equation modeling: An integration of the best features of exploratory and confirmatory factor analysis. *Annual review of clinical psychology*, *10*, 85-110.
● Morin, A. J., Arens, A. K., & Marsh, H. W. (2016). A bifactor exploratory structural equation modeling framework for the identification of distinct sources of construct-relevant psychometric multidimensionality. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, *23*(1), 116-139.
● Muthén, B., & Asparouhov, T. (2012). Bayesian structural equation modeling: a more flexible representation of substantive theory. *Psychological methods, 17*(3), 313.
● Reise, S. P., Scheines, R., Widaman, K. F., & Haviland, M. G. (2013). Multidimensionality and structural coefficient bias in structural equation modeling: A bifactor perspective. *Educational and Psychological Measurement*, *73*(1), 5-26

Kolegij: PRIMJENA MULTIVARIJATNIH METODA
Nositelji: prof. dr. sc. Damir Ljubotina, doc. dr. sc. Blaž Rebernjak
Sati/ECTS: 15 sati / 4 ECTS boda
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Upoznavanje s teorijskim pretpostavkama, uvjetima primjene te postupcima provedbe osnovnih multivarijatnih metoda za analizu podataka. Ovisno o predznanjima te istraživačkim interesima program će biti usmjeren na temeljitu obradu različitih metoda za eksploratornu faktorsku analizu te različitih modaliteta regresijske analize. U skladu s istraživačkim interesima studenti mogu odabrati i diskriminacijsku analizu ili klaster analizu ili neke odabrane napredne teme vezane uz faktorsku ili regresijsku analizu, pri čemu bi nastava bila individualizirana. Nastava vezana uz pojedinu metodu uključuje: Osnovnu logiku analize, temeljne pretpostavke i uvjete za provedbu, istraživačke probleme za koje je analiza prikladna, provedbu analize u programu SPSS i/ili R, interpretaciju rezultata i pisanje izvještaja, upoznavanje sa specifičnim metodološkim problemima pri provedbi pojedine analize (pr. tretman podataka koji nedostaju, metodološki problemi provedbe analize na česticama, analiza bipolarnih konstrukata).

Ciljevi i ishodi:
Osposobiti studente za samostalni odabir, kritičku prosudbu adekvatnosti i tehničku provedbu eksploracijske faktorske analize te regresijske analize, te jedne od dodatnih metoda u skladu sa specifičnim istraživačkim interesima studenta (diskriminacijska analiza, klaster analiza).
Nakon položenog ispita studenti će moći: opisati osnovne pojmove i koncepte vezane uz multivarijatne metode za analizu podataka; prepoznati istraživačke probleme čije rješavanje zahtijeva primjenu metoda za multivarijatnu analizu te odabrati analizu prikladnu postavljenim istraživačkim ciljevima ; objasniti osnovne teorijske pretpostavke, logiku i namjenu pojedine multivarijatne analize ; samostalno provesti cjelovitu analizu uporabom programa SPSS ili R ; samostalno interpretirati rezultate provedene analize te napisati izvještaj uz navođenje svih relevantnih statističkih pokazatelja ; identificirati metodološke faktore koji mogu utjecati na prikladnost i valjanost rezultata provedenih multivarijatnih metoda.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS-a:
Kolegij je osmišljen da studentima različitog predznanja omogući usvajanje osnovnih znanja i kompetencija potrebnih za samostalnu primjenu multivarijatnih metoda u vlastitom istraživačkom radu. Kroz uvodna predavanja (5 sati) obradit će se osnovni pojmovi vezani uz dva šira područja multivarijatne statistike: eksploratorne faktorsko-analitičke postupke i različite modalitete višestruke regresijske analize. Studenti koji imaju osnovna predznanja iz ovoga područja mogu odabrati napredne teme iz navedenog područja. Kroz vježbe i radionički oblik nastave studenti će se upoznati s provedbom analiza u statističkim programima SPSS i/ili R (6 sati). U okviru nastave predviđen je kraći uvod u osnove rada s navedenim programima. U skladu s individualnim istraživačkim interesima te ovisno o razini predznanja studenti mogu odabrati neku od dvije dodatne multivarijatne metode (diskriminacijsku analizu ili klaster analizu) te kroz projektni zadatak provesti analizu na vlastitim ili zadanim podacima u obliku individualnih konzultacija (4 sata). Ispit se sastoji od provedbe jedne od multivarijatnih analiza na zadanim podacima i pisanja izvještaja o provedenoj analizi.

Obvezna literatura

- Grimm, L.G., & Yarnold, P.R. (Eds.) (1995). Reading and Understanding Multivariate Statistics.
- Washington: American Psyhological Association.

● Hair, J.F., Anderson, R.L., Tatham, R.E., & Black, W. (1998). Multivariate data analysis.
● London: Prentice-Hall.
● Jaccard, J., et.al. (2002). Interaction effects in multiple regression. London: Sage.
● Tabachnick, B., & Fidell, L.S. (2000). Using multivariate statistics. Addison Wesley.

Dodatna literatura

● Gill, J. (2001). *Generalized linear models: A unified approach*. London: Sage.
● Kruskal, J.B., & Wish, M. (1978). *Multidimensional scaling*. London: Sage.
● Loehlin, (1998). *Latent variable models: An introduction to factor, path, and structural*
● *analysis*. London: LEA.

Kolegij: PRIMJENA VIŠERAZINSKOG MODELIRANJA
Nositelj: prof. dr. sc. Irena Burić
Suradnici: doc. dr. sc. Jasmina Tomas
Sati/ECTS: 15 sati/4 ECTS
Jezik: hrvatski ili engleski jezik

Okvirni sadržaj:
Naglasak kolegija je na savladavanju tehnika potrebnih za samostalno provođenje višerazinskih analiza. Sadržaj uključuje sljedeće teme: teorijska opravdanost i statistički preduvjeti za provođenje višerazinskih analiza, potreba za statističkim uvažavanjem višerazinske strukture podataka, specifikacija i testiranje 2-razinskih modela kojima se ispituje i objašnjava varijanca odsječaka (*intercepts*) i nagiba (*slopes*) (uz ekstenzije na kompleksnije modele), specifikacija i testiranje 2-razinskih mjernih i strukturalnih modela. Upoznavanje sa statističkim programom *Mplus*.

Ciljevi i ishodi:
Studenti će nakon odslušanog kolegija moći: opisati i argumentirati logičku osnovu višerazinskih analiza; kritički evaluirati opravdanost provedbe višerazinskih analiza; samostalno specificirati i testirati višerazinske modele koristeći statistički program *Mplus* te interpretirati dobivene rezultate.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Nastava uključuje 5 sati predavanja i 10 sati vježbi. Vježbe se provode na realnim podacima. Poželjno je da studenti posjeduju i vježbaju na vlastitim podacima koji udovoljavaju pretpostavkama za provođenje višerazinskih analiza. Ukoliko ih ne posjeduju, nastavnik će im omogućiti pristup realnim podacima. Ocjena i ECTS bodovi se ostvaruju na temelju individualnog projektnog zadataka koji će studenti provoditi na realnim podacima.
Za upis kolegija potrebno je dobro poznavanje regresijske analize, a poželjno je predznanje iz područja višerazinskog modeliranja (položen predmet Longitudinalni nacrti i analize podataka) i metodologije strukturalnog modeliranja (položen predmet Metode strukturalnog modeliranja).

Obavezna literatura:

- Heck, R. H. & Thomas, S. L. (2015). *An Introduction to Multilevel Modeling Techniques. MLM and SEM Approaches Using Mplus (3rd Edition)*. New York: Routledge.
- Hox, J. (2002, 2010) *Multilevel analysis: Techniques and applications.* London: Lawrence Erlbaum Associates.

Dodatna literatura:

- González-Romá, V. i Hernández, A. (2017). Multilevel Modeling: Research-Based Lessons for Substantive Researchers. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior, 4,* 183-210.
- Marsh, H.W., Lüdtke, O., Robitzsch, A., Trautwein, U., Asparouhov, T., Muthén, B.O., & Nagengast, B. (2009). Doubly-latent models of school contextual effects: Integrating multilevel and structural equation approaches to control measurement and sampling error. *Multivariate Behavioral Research, 44*, 764-802.
- Muthén, L. K., & Muthén, B. O. (1998.-2012). *Mplus user's Guide*. Seventh Edition. Los Angeles, CA: Muthén & Muthén.

Kolegij: SLOŽENI EKSPERIMENTALNI NACRTI
Nositelj: Prof. dr. sc. Dragutin Ivanec
Suradnik: doc. dr. sc. Ivan Tomić
Sati/ECTS: 20 sati/5 ECTS
Jezik: Hrvatski

Okvirni sadržaj:
Teorijski i metodološki čimbenici osmišljavanja složenih eksperimentalnih nacrta istraživanja. Varijacije faktorijalnih nacrta s više nezavisnih te jednom ili više zavisnih varijabli. Određivanje statističke snage i planiranje veličine uzorka. Upotreba analize varijance pri testiranju statističkih hipoteza: ANOVA, ANCOVA, MANOVA i MANCOVA. Naknadna testiranja razlika i izražavanje veličine učinka.

Ciljevi i ishodi:
Cilj je kolegija upoznavanje s teorijskim i metodološkim čimbenicima pri planiranju eksperimentalnih nacrta istraživanja s više nezavisnih i zavisnih varijabli te provedba statističkih analiza. Studenti će steći kompetencije: a) planiranja nacrta sa stajališta osiguravanja unutarnje i vanjske valjanosti; b) planiranja i određivanja statističke snage; c) korištenja statističkih postupaka pri testiranju statističkih hipoteza kod složenih eksperimentalnih nacrta i interpretacije dobivenih ishoda; d) odabira primjerene mjere veličine učinka.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Predavanja uz vježbe i radionice na priređenim podacima za koje je potrebno temeljno predznanje korištenja nekog programa za statističku obradu podataka. Polaganje ispita.

Obavezna literatura:

- Kirk, R.E. (2013). *Experimental design. Procedures for the Behavioral Sciences*. London: SAGE.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L.S. (2001, ili novije izdanje). *Using Multivariate Statistics* (4th Edition ili novije izdanje). Boston: Allyn and Bacon.
- Shadish, W.R., Cook,D.T., & Campbell, D.T. (2002). *Experimental and Quasi-experimental Design for Generalized Causal Inference*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Huitema, B.E. (2011). *The Analysis of Covariance and Alternatives. Statistical Methods for Experiments, Quasi-Experiments, and Single-Case Studies*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

Dodatna literatura:

- Gamst, G., Meyers, L.S., & Guarino A.J. (2008). *Analysis of Variance Designs. A conceptual and Computational Approach with SPSS and SAS*. New York: Cambridge University Press.

Kolegij: SPECIFIČNOSTI METODOLOGIJE U KLINIČKIM ISTRAŽIVANJIMA
Nositelj: prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić
Sati/ECTS: 10 sati / 3 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Sustavna evaluacija i mjerenje psiholoških, bioloških i socijalnih faktora. ToK (The Tree of Knowledge system) sustav u kliničkoj psihologiji. Kvantitiativni, kvalitativni i mješoviti nacrti istraživanja. Kriteriji za odabir relevantnih metoda istraživanja s obzirom na svrhu i specifičnosti predmeta mjerenja. Osobitosti sudionika u kliničkim istraživanjima. Aktualne teme istraživanja u području kliničke psihologije. Specifičnosti nacrta istraživanja s jednim sudionikom. Psihometrijske osobitosti različitih objektivnih i projektivnih tehnika najčešće korištenih u kliničkim istraživanjima. Specifičnosti nacrta istraživanja u eksplorativne i prevencijske svrhe.

Ciljevi i ishodi:
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: 1. kritički se osvrnuti na metodološke specifičnosti istraživanja u području kliničke psihologije, 2. prilikom osmišljavanja i provođenja vlastitih istraživanja vodeći računa o prednostima i nedostacima pojedinih tehnika, 3. osmisliti istraživanje na kliničkom uzorku usklađujući cilj istraživanja s vrstom podataka dobivenim različitim metodama procjene.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Nastava se provodi kroz predavanja i rasprave, te studentske prezentacije.

Obavezna literatura:

- Barker, C., & Pistrang, N. (2015). Research methods in clinical psychology: An introduction for students and practitioners. John Wiley & Sons.
- Kazdin, A. E. (2011). Single-case research designs: Methods for clinical and applied settings. Oxford University Press.
- Barlow, D.H., & Durand, V.M. (2017). *Abnormal psychology: An Integrative approach*. Belmont: Wadsworth.

Dodatna literatura:

- Lilienfeld, S.O., Lynn, S.J., & Lohr, J.M. (2014). *Science and Pseudoscience in Clinical Psychology*. New York: The Guilford Press.

Kolegij: SUVREMENI PRISTUPI U TEORIJI TESTOVA: MODELI I APLIKACIJE
Nositelj: prof. dr. sc. Damir Ljubotina
Sati/ECTS: 15 sati / 4 ECTS boda
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Pregled klasičnih i modernih konceptualizacija unutar teorije testova. Različite paradigme određenja predmeta mjerenja i dimenzionalnosti mjerenja. Teorija odgovora na zadatke (IRT): pregled osnovnih pretpostavki i modela. Primjena IRT u razvoju testa i analizi testovnih rezultata. Interakcionistički pristupi mjerenju crta i stanja. Različiti teorijski pristupi određenju i provjeri valjanosti. Različiti teorijski pristupi određenju i provjeri pouzdanosti i pogreške mjerenja. Izvori i metode analize konstruktno irelevantne varijance u rezultatima mjerenja. Metode za analizu različitog funkcioniranja zadataka i pristranosti testovnih rezultata. Metodološki aspekti računalne primjene testova. Računalno adaptivno testiranje (CAT) i izrada banke zadataka.

Ciljevi i ishodi:
Upoznati polaznike sa suvremenim konceptima i modelima unutar teorije testova. Osposobiti polaznike za kritičko promišljanje pri izboru modela primjerenog specifičnom problemu mjerenja. Upoznati polaznike s novim tehnologijama u području psihodijagnostike i psihologijskog mjerenja.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Nastava će se provoditi kroz predavanja uz uporabu suvremene tehnologije (6 sati). Demonstracija računalne i on-line primjene suvremenih modela u teoriji testova izvodit će se u obliku vježbi na računalima (3 sata). Evaluacija i usporedba modernih paradigmi bit će obrađena kroz grupnu diskusiju (1 sat). Ostatak satnice i ostvarivanje ECTS bodova bit će individualizirani u skladu s istraživačkim interesima pojedinih studenata. Studenti će nakon odabira individualne teme dobiti zadanu literaturu koju će samostalno proučiti (3 sata) te će kroz individualne konzultacije pristupiti provedbi projektnog zadatka (2 sata).
Projektni zadatak može uključivati i analizu podataka koje je student prikupio u okviru vlastitog istraživanja. Ispit se sastoji od izrade projektnog zadatka u okviru teme koju student odabere.

Obvezna literatura

- Hambleton, R.K., Swaminathan, H., & Roges, H.J. (1991). *Fundamentals of Item Response Theory*. Newbury Park: Sage Publications.
- Van der Linden, W.J., & Glass, C.A.W. (2000). *Computerized Adaptive Testing: Theory and Practice*. Psychological Assessment Corporation.
- Ljubotina, D., Pavlin-Bernardić, N., Salkičević, S. (Ur.) (2015). Metodološki aspekti računalne primjene testova, FF press, Zagreb.

Dodatna literatura

- Embretson, S.E., & Reise, S.P. (2000). *Item Response Theory for Psychologists*. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- McDonald, R.P. (1999). *Test Theory*. Mahwah-NewYearsy-London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Hambleton, R.K., & Slater, S.C. (1997). Item Response Theory Models and Testing Practices: Current International Status and Future Directions. *European Journal of Psychological Assessment*, *13*(1), 21-28.

Kolegij: TESTIRANJE MEDIJACIJSKIH I MODERACIJSKIH HIPOTEZA
Nositelj: doc. dr. sc. Jasmina Tomas
Sati/ECTS: 10 sati/3 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj:
Istraživačka pitanja koja u fokusu imaju mehanizme koji leže u podlozi povezanosti između pojavama te istražuju uvjete pod kojima se oni ostvaruju: *Kako?* i *Kada?* Medijacijske i moderacijske istraživačke hipoteze i postupci analize podataka. Jednostavni medijacijski modeli. Testiranje jednostavnih medijacijskih hipoteza: statistički preduvjeti, strategije analize, korištenje *PROCESS* programa, rezultati, statistička snaga, veličina efekta. Testiranje moderacijskih hipoteza: interakcija između varijabli, korištenje *PROCESS* programa, kontinuirane i kategorijalne varijable, vizualizacija rezultata. Složeni medijacijski i moderacijski modeli – kako ih postulirati i testirati.

Ciljevi i ishodi:
Nakon položenog ispita, studenti će moći ispravno postaviti medijacijske i moderacijske hipoteze te će znati argumentirati njihov spoznajni doprinos. Moći će istraživati mehanizme i uvjete psiholoških pojava tako što će definirati teorijske modele koji uključuju medijacijske i moderacijske procese te će ih statistički analizirati koristeći *PROCESS* program.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Nastava se odvija u računalnoj učionici, radioničkog je tipa i uključuje rad na pripremljenim podacima koji su isti za sve polaznike. Studenti vježbaju postavljanje medijacijskih i moderacijskih hipoteza, jednostavnih i složenih modela te ih testiraju u *PROCESSU.* Ispit uključuje postuliranje modela, definiciju istraživačkih hipoteza, analizu i prikaz rezultata. Pritom studenti mogu koristiti vlastite podatke ili druge dostupne podatke.
Očekuje se sljedeće predznanje: razumijevanje istraživačkih radova koji testiraju medijacijske i moderacijske hipoteze, korištenje SPSS-a, vještina provedbe hijerarhijske regresijske analize.

Obavezna literatura:

- Hayes, A.F. (2018). *Introduction to Mediation, Moderation and Conditional Process Analysis: A Regression-Based Approach (2nd edition).* New York: Guilford Press.

Dodatna literatura:

- Jose, P.E. (2018) *Doing Statistical Mediation and Moderation.* New York: Guilford Press.
- Darlington, R.B. i Hayes, A.F. (2018). *Regression Analysis and Linear Models: Concepts, Applications and Implementation.* New York: Guilford Press.

Aktivnost: ZNANSTVENI KOLOKVIJ
Sati/ECTS: 6 ECTS
Jezik: hrvatski

Okvirni sadržaj, oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Aktivnost obuhvaća dvije vrste aktivnosti doktoranada: konzultacije s mentorom i članovima povjerenstva za praćenje te aktivno sudjelovanje u znanstvenom kolokviju. Doktorandi su dužni obaviti najmanje 6 sati konzultacija s mentorom i članovima povjerenstva te održati 60 minuta znanstvenog kolokvija za druge doktorande i nastavnike doktorskog studija.
Sadržajno je izlaganje vezano uz temu doktorske disertacije, odnosno temu obaveznog prvog seminarskog rada. Naglasak je na aktualnim teorijama, ključnim pitanjima i konceptima u području kojim se doktorand bavi u okviru svoje doktorske disertacije. Doktorand treba pripremiti izlaganje uz prezentaciju te osmisliti pitanja i dileme za raspravu s prisutnim profesorima i kolegama. Ostali sudionici znanstvenog kolokvija aktivno sudjeluju u diskusiji koju moderira voditelj modula ili mentor. Za razliku od Doktorske radionice koja je obavezna aktivnost na drugoj godini studija i čiji je naglasak na metodološkim pitanjima (drugom seminarskom radu), Znanstvenim kolokvijem doktorand završava prvu godinu studija te prezentira glavna teorijska pitanja i spoznaje u užem području kojim se bavi. Kao i u Doktorskoj radionici i Etičkom kolokviju, naglasak je na dijeljenju znanja, razvoju kritičkog mišljenja te vršnjačkom učenju. Znanstveni kolokviji su grupirani prema temama, odnosno modulu u okviru kojeg doktorand izrađuje svoju doktorsku disertaciju.

Ciljevi i ishodi:
Studenti će imati priliku razmijeniti svoje spoznaje s kolegama i profesorima, te dobiti povratne informacije o temi svojeg doktorskog rada. Ujedno se na taj način potiče vršnjačko učenje (*eng, peer learning*) te kolegij predstavlja podršku u razvijanju socijalne mreže i budućih profesionalnih odnosa. Dodatni je cilj usavršiti komunikacijske i prezentacijske vještine doktoranada.
Nakon odslušanog kolegija doktorandi će moći jasno argumentirati teorijsku osnovu svojeg doktorskog istraživanja, kritički analizirati glavne spoznaje područja kojim se bavi te davati konstruktivne povratne informacije.

Način praćenja kvalitete:
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata. Provjera ostvarenosti ishoda dodatno se osigurava kontinuiranim praćenjem kandidata (moderatori radionice bilježe dolaske i aktivnosti doktoranada – izlaganje ili sudjelovanje), a poseban naglasak u tom smislu stavljen je na sadržajno oblikovanje prezentacije/izlaganja te pripremljenost za raspravu tijekom održavanja kolokvija.

Kolegij: ZNANSTVENO PISANJE U PSIHOLOGIJI
Nositelj: prof. dr. sc. Zvonimir Galić
Sati/ECTS: 10 sati / 3 ECTS
Jezik: hrvatski/engleski

Okvirni sadržaj:
Strukturiranje znanstvenih radova u psihologiji. Znanstveno pisanje: pravila jasnog i konciznog pisanja, naglašavanje sadržaja teksta i oblikovanje paragrafa. Pisanje uvoda u znanstveni rad: sumiranje stanja znanja o nekoj istraživačkoj temi. Izvještavanje o rezultatima. Diskutiranje nalaza.

Ciljevi i ishodi:
Nakon odslušanog kolegija studenti će znati: Opisati što predstavlja teorijski i empirijski doprinos u nekom znanstvenom radu. Strukturirati psihologijski znanstveni rad. Primijeniti ključne aspekte jasnog i konciznog znanstvenog pisanja.

Oblik nastave i način ostvarivanja ECTS:
Nastava će sadržavati od radionice „Scientific writing for psychology" koju će održati profesor Robert V. Kail i/ili rasprava studenata o temama znanstvenog pisanja s Z. Galićem nakon čitanja obavezne i preporučene literature.
Za uspješno sudjelovanje u radionici, studenti trebaju posjedovati aktivno znanje engleskog jezika u govoru i pismu.

Obavezna literatura:
- Kail, R. V. (2015). *Scientific writing for psychology: Lessons in clarity and style*. SAGE Publications.
- Bem, D. J. (2000). Writing an empirical article. U R. J. Sternberg (Ur.) *Guide to publishing in psychology journals*, str. (3-16).

Dodatna literatura:

- Barley, S. (2006). When I write my masterpiece: Thoughts on what makes paper interesting. *Academy of Management Journal, 49*, 16-20.
- Hollenbeck, J. R. (2008). The role of editing in knowledge development: Consensus shifting and consensus creation. In *Opening the black box of editorship* (pp. 16-26). Palgrave Macmillan, London.
- Webster, J., & Watson, R. T. (2002). Analyzing the past to prepare for the future: Writing a literature review. *MIS quarterly*, xiii-xxiii.

Obavezna i dodatna literatura:
- *Literaturu doktorand dogovara s mentorom i članovima povjerenstva za praćenje te se ona preklapa s literaturom koju koristi za izradu prvog teorijskog seminara.*

Izborni predmeti koje je moguće aktivirati u izvedbenom programu za pojedinu generaciju studenata

Kolegij: **SVIJEST, PAŽNJA I PAMĆENJE**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Andrea Vranić

Sadržaj
Kolegij daje pregled novijih istraživanja iz područja pažnje i pamćenja, s naglaskom na modele osnaživanja sposobnosti. Naglasak je na teorijskoj povezanosti/odvojivosti procesa pažnje i svijesti te mogućnosti eksperimentalne manipulacije razina ovih procesa u istraživanjima pamćenja. Izloženi su noviji modeli osnaživanja pamćenja i prikazana njihova empirijska podloga. Teme su: podjela razina svjesnosti; različite razine svjesnosti i pamćenje; međusobna odvojivost sustava pamćenja; uloga pažnje u pamćenju; odnos prostorne/temporalne pažnje i kapaciteta pamćenja; pažnja, dob i učinkovitost pamćenja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj je kolegija upoznati studente s empirijskim i teorijskim osnovama povezanosti svijesti i pažnje, prvenstveno u području pamćenja. Studenti će biti upoznati s ograničenjima i mogućnosti osnaživanja kognitivnih sposobnosti povezanih s procesom pažnje i pamćenja te uvidjeti povezanost različitih dimenzija pažnje i ishoda procesa pamćenja.

Oblik nastave
Predavanja će obuhvatiti aktualne istraživačke trendove u ovom području (otprilike 5 sati), dok će teorijski i metodološki aspekti istraživanja biti obrađeni kroz studentske prezentacije i demonstracije (otprilike 5 sati).

Obvezna literatura

- Baars, B.J., & Gage, N.M. (2010). *Cognition, Brain and Consciousness: Introduction to Cognitive Neuroscience*. Oxford, UK: Academic Press.
- Baars, B.J. & Gage, N.M. (2013). *Cognition, Brain, and Consciousness: Introduction to Cognitive Neuroscience* (2nd Edition). Cambridge, MA: Academic Press.
- Craik, F.I., & Salthouse, T.A. (Eds.) (2000). *The handbook of aging and cognition.* NJ: Erlbaum.
- Monsell, S., & Driver, J. (Eds.) (2000). *Control of Cognitive Processes: Attention and Performance XVIII*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Schneider, S. & Velmans, M. (2017). *The Blackwell Companion to Consciousness*, (2nd Edition). Oxford, UK: John Wiley & Sons.
-

Dodatna literatura

- Cowan, N. (2017). The many faces of working memory and shorter storage, *Psychonomic Bulletin and Review, 24*, 1158-1170.
- Koch, C., & Tsuchiya, N. (2007). Attention and Consciousness: Two Distinct Brain Processes, *Trends in Cognitive Sciences, 11*, 16-22.
- Logie, R., & Cowan, N. (Ed.). (2015). Special issue on Working Memory [Special issue] *Memory & Cognition*, 43 (3).

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **VIŠI KOGNITIVNI PROCESI**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Mirjana Tonković, prof. dr. sc. Andrea Vranić

Sadržaj
Teorijski pristupi proučavanja mišljenja. Odnos pamćenja, znanja i mišljenja. Metakognicija. Koncepti i kategorizacija, teorije konceptualne reprezentacije. Odnos jezika i mišljenja - lingvistička relativnost i lingvistički determinizam. Donošenje odluka i razumijevanje vjerojatnosti. Rješavanje problema – algoritmi i heuristici, važnost reprezentacije problema, kreativnost. Ekspertnost i utjecaj ekspertnosti na mišljenje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj je kolegija produbljivanje znanja iz područja psihologije jezika organizacije znanja, mišljenja, donošenja odluka i rješavanja problema. Studenti će biti upoznati s empirijskim i teorijskim osnovama u ovim područjima te suvremenim metodama i istraživanjima. Naglasak će biti na eksperimentalnim istraživačkim nacrtima te će studenti nakon odslušanog kolegija moći samostalno osmisliti i provesti istraživanje u ovom području.

Oblik nastave
Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija.

Obvezna literatura
- Minda, J. P. (2015). *The Psychology of Thinking: Reasoning, Decision-Making and Problem-Solving.* London: Sage.
- Sternberg, R. J. (Ed.) (2006). *Thinking and Problem-Solving. Handbook of perception and cognition*. San Diego: Academic Press.

Dodatna literatura

- Holyoak, K.J., & Morrison, R.G. (2012). Thinking and reasoning: A reader's guide. In K.J. Holyoak & R.G. Morrison (Eds.), *Oxford Handbook of Thinking and Reasoning*. New York: Oxford University Press.
- Kahneman, D. (2011). *Thinking, Fast and Slow*. New York: Farrar, Straus and Giroux..

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat ce se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **SUVREMENI PRISTUPI U ISTRAŽIVANJIMA PLACEBO UČINKA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Dragutin Ivanec

Sadržaj
Deskripcija i učestalost placebo učinka. Placebo učinak u kliničkim i istraživačkim uvjetima. Pozitivni i negativni placebo učinci kod osjeta boli, nekih bolesti i psihičkih poremećaja.. Uloga individualnih razlika u pojavi placebo učinka. Uloga učenja, očekivanja i specifične motivacije kod placebo učinka. Biološke osnove placebo učinka. Metodološki aspekti istraživanja placebo učinka.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Studenti će moći objasniti fenomen placebo učinka u različitim područjima zdravlja, a posebno u području percepcije boli. Moći će objasniti i potencijalne mehanizme placebo učinka. Moći će prepoznati varijacije i uvjete pojave placebo učinka. Studenti će poznavati metodologiju istraživanja placebo učinka. Studenti će moći kritički vrednovati je li neki učinak placeba stvaran ili ne. Studenti će moći samostalno provoditi istraživanja gdje se istražuje placebo učinak ili ga pak treba kontrolirati.

Oblik nastave
Nastava će se izvoditi kroz predavanja i samostalni rad studenata

Obvezna literatura
- Benedetti, F. (2008). Mechanisms of Placebo and Placebo-Related Effects Across Diseasesand Treatments. *Annul Review of Pharmacology and Toxicology*, *48*, 33–60.
- Colloca, L., Flaten M.A., *Interaction effects in multiple regression* Meissner, K. (eds.) (2013). *Placebo and Pain. From Bench to Bedside*. Elsevier: Amsterdam.
- Guess, H.A., Kleinman, A., Kusek, J.W., & Engel. L.W. (2002). *The science of the placebo: toward an interdisciplinary research agenda*. London: BMJ Books.
- Harrington, A. (1997). *The placebo effect: an interdisciplinary exploration*. Cambridge: Harvard University Press.
- Price, D.D., Finniss D.G., & Benedetti, F. (2008). A Comprehensive Review of the Placebo Effect: Recent Advances and Current Thought. *Annual Review of Psychology 59*, 565–590.
- Stewart-Williams S., & Podd, J. (2004). The Placebo Effect: Dissolving the Expectancy Versus Conditionig Debate. *Psychological Bulletin*, *130*(2), 324-340.

Dodatna literatura
- Atlas, L.Y., Whittington, R.A., Lindquist, M.A., Wielgosz, J., Sonty, N., & Wager, T.D. (2012). Dissociable influences of opiates and expectations on pain. *The Journal of Neuroscience, 32*(23), 8053-8064.
- Buhle, J.T., Stevens, B.L., Friedman, J.J., & Wager, T.D. (2012). Distraction and Placebo: Two separate Routes to Pain Control. *Psychological Science 23*(3), 246-253.
- Geuter, S., Eippert, F., Attar, C.H., & Büchel, C. (2013). Cortical and subcortical responses to high and low effective placebo treatments. *NeuroImage, 67*, 227-236.
- Stein, N., Sprenger, C., Scholz, J., Weich, K., & Bingel, U. (2012). White matter integrity of the descending pain modulatory system is associated with interindividual differences in placebo analgesia. *Pain, 153*, 2210-2217.
- Vase, L., Petersen, G.L., Riley III, J.L., & Price, D. (2009). Factors contributing to large analgesic effect in placebo mechanism studies conducted between 2002 and 2007. *Pain, 145*, 36-44.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **GENETIKA I LIČNOST**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Denis Bratko

Sadržaj
Molekularna biologija i psihologija ličnosti. Ličnost kao fenotip. Teorijski modeli korišteni u bihevioralno-genetičkim istraživanjima ličnosti. Mehanizam utjecaja gena na ličnost. Lokusi za kvantitativno distribuirane karakteristike - QTL. Genetički markeri i ponašanje; apoE i Alzheimerova bolest; DRD4 i traženje novosti; 5-HTT i neuroticizam-anksioznost; Interakcija genotipa i okoline; MAOA i razvoj zlostavljanja djece. Kvantitativna genetika i psihologija ličnosti. Genetske i individualne razlike. Kako procijeniti genetske i okolinske efekte. Metode analize podataka u kvantitativno-genetičkim istraživanjima; Intraklasna nasuprot interklasnoj korelaciji; Univarijatna i multivarijatna bihevioralno-genetička analiza; Longitudinalna bihevioralno-genetička analiza; Metoda slaganja modela i bihevioralno genetička istraživanja. Rezultati kvantitativno-genetičkih istraživanja; Heritabilnost bazičnih dimenzija ličnosti; Okolinski doprinos individualnim razlikama. Multivarijatna bihevioralno-genetička istraživanja ličnosti. Genetski i okolinski doprinos kontinuitetu odnosno promjenama ličnosti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj kolegija je upoznati studente sa suvremenim metodama koje se koriste u području genetike ponašanja, kao i s rezultatima bihevioralno-genetičkih istraživanja u području psihologije ličnosti. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja *Genetike ponašanja*, te razumjeti složenu istraživačku metodologiju koja se koristi u navedenom području. Pored toga, nakon odslušanog kolegija studenti će biti sposobni planirati, organizirati i samostalno provoditi istraživanja u području.

Oblik nastave
Nastava će se provoditi kroz predavanja i studentske prezentacije, s tim da će svakom obliku nastave biti posvećeno otprilike pola satnice (ukupno 10 sati). Predavanja će se koristiti za obrađivanje teorijskih sadržaja, a studentske prezentacije za izlaganje aktualnih istraživanja u području.

Obvezna literatura

- Caspi, et al. (2003). Influence of Life Stress on Depression: Moderation by a Polymorphism in the 5-Htt Gene. *Science, 301,* 386-89.
- Caspi, A., McClay, J., Moffit, T.E., Mill, J., Martin, Craig, J.W., Taylor, A., & Poulton, R. (2002). Role of the Genotype in the Cycle of Violence in Maltreated Children. *Science*, *297*, 2.
- Plomin, R., DeFries, J.C., Craig, I., & McGuffin, P. (Eds.) (2003). *Behavioral Genetics in the Postgenomic Era.* Washington, D.C.: APA.
- Plomin, R., DeFries, J.C., McClearn, G.E., & McGuffin (2001). *Behavioral Genetics* (4th ed.). New York: Worth Publishers.
- Plomin, R.(2019). *Blueprint: How DNA make us who we are*. London:Penguin Books.

Dodatna literatura

- Bratko, D., Butković, A. & Vukasović, T. (2017). Heritability of Personality. *Psychological Topics, 26*, 1, 1-24. https://doi.org/10.31820/pt.26.1.1
- Knopik, V.S., Neiderhiser, J.M., DeFries, J.C. & Plomin, R.(2017). *Behavioral Genetics* (7th ed.). New York: Worth Publishers, Macmillan Learning.
- Moore, D.S.(2015). *The Developing Genome: An Introduction to Behavioral Epigenetics*. New York: Oxford University Press.
- Turkheimer, E., Pettersson, E., & Horn, E.E.(2014). A Phenotypic Null Hypothesis for the Genetics of Personality. *Annual Review of Psychology, 65*, 515-540. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-113011-143752
- Vukasović, T. & Bratko, D.(2015). Heritability of Personality: A Meta-Analysis of Behavior Genetic Studies. *Psychological Bulletin, 141*,4,769-785. http://dx.doi.org/10.1037/bul0000017

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **LIČNOST I INTELEKTUALNA KOMPETENCIJA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Denis Bratko

Sadržaj
Ličnost i predviđanje postignuća: osobinske nasuprot kognitivnim teorijama. Osobine ličnosti: teorijski status i konceptualni problemi. Strukturalni modeli osobina ličnosti. Samoefikasnost i procjena vlastite kompetentnosti. Ličnost i inteligencija: tipično ponašanje nasuprot maksimalnom učinku; Odnos između konstrukata: inteligencija, intelekt i otvorenost ka iskustvima. Ličnost i akademski učinak. Ličnost i radni učinak. Ličnost i učinak na testovima sposobnosti. Teorija pobuđenosti kao biološka osnova ličnosti i inteligencije. Osobine ličnosti i učenje: Grayeva teorija osjetljivosti na potkrepljenje. Neuroticizam i testna anksioznost. Ekstraverzija i stil rada na testovima učinka. Otvorenost ka iskustvima i potreba za kognicijom. Savjesnost i potreba za postignućem. Tipični intelektualni angažman. Pojam o sebi i samo-procjena intelektualnog statusa. Ličnost, inteligencija i kreativnost.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj kolegija je upoznati studente s teorijama i istraživanjima koje povezuju psihologiju ličnosti i intelektualnu kompetentnost u različitim područjima. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja, te primijeniti stečena znanja i kompetencije do razine samostalnog provođenja istraživanja. Pored toga, stečena znanja će imati i svoju primjenu u praksi psihologa u svim područjima gdje se individualne razlike u ličnosti povezuju s postignućem u intelektualnim aktivnostima.

Oblik nastave
Nastava će se provoditi kroz predavanja i studentske prezentacije, s tim da će svakom obliku nastave biti posvećeno otprilike pola satnice (ukupno 10 sati). Predavanja će se koristiti za obrađivanje teorijskih sadržaja, a studentske prezentacije za izlaganje aktualnih istraživanja u području.

Obvezna literatura

- Bratko, D., Butković, A., Vukasović, T., Chamorro-Premuzic, T. & von Stumm, S.(2012). Cognitive ability, self-assessed intelligence and personality:Common genetic but independent environmental aetiologies. *Intelligence, 40*, 2, 91-99.
- Chamorro-Premuzic, T., von Stumm, S. & Furnham, A.(2011). *The Wiley-Blackwell Handbook of Individual Differences.* London: Willey.
- Kefer, K.V., Parker, J.D.A. & Saklofske, D.H. (2018). *Emotional Intelligence in Education*. New YOrk: Springer.
- Maltby, J., Day, L. & Maskill, A.(2017). *Personality, Individual Differences and Intelligence*. New York: Pearson Education.
- Poropat, A.E.(2009). A Meta-Analysis of the Five-Factor Model of Personalityand Academic Performance. *Psychological Bulletin, 135*, 2,322-338. doi:10.1037/a0014996

Dodatna literatura

- Ackerman, P.L. (1997). Personality, self-concept, interests, and intelligence: Which construct doesn't fit? *Journal of Personality*. *65*(2), 171-204.
- Kanfer, R., & Heggestad, E.D. (1997). Motivational traits and skills: A person-centered approach to work motivation. *Research in Organizational Behavior*. *19*, 1-56.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **MEĐUKULTURALNA ISTRAŽIVANJA LIČNOSTI**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Denis Bratko
Suradnica: dr. sc. Iris Marušić, znan. savj.

Sadržaj
Ličnost u međukulturalnom kontekstu: poimanje ličnosti u različitim kulturama, ličnost i kulturalni kontekst. Metodološke specifičnosti međukulturalnih istraživanja ličnosti: problemi kulturalne ekvivalentnosti konstrukata, problemi odabira uzorka, problemi kulturalne ekvivalentnosti mjernih instrumenata.Vrste međukulturalnih istraživanja ličnosti. Međukulturalna psihologija temeljena na osobinama: teoretski okvir međukulturalne psihologije ličnosti temeljene na osobinama, recentna istraživanja o transkulturalnoj univerzalnosti temeljnih dimenzija ličnosti. Kulturalna psihologija ličnosti: tradicija i osnovne premise kulturalnog pristupa istraživanjima ličnosti, recentna istraživanja međuodnosa ličnosti i kulture. Kulturalno specifična psihologija ličnosti: istraživanja kulturalno specifičnih (emičkih) kontrukata ličnosti. Integrativni pristup međukulturalnim istraživanjima ličnosti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je upoznati studente s međukulturalnim istraživanjima u području psihologije ličnosti, kao i s najvažnijim teorijama koje objašnjavaju utjecaj kulture na razvoj određenih karakteristika ličnosti. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja, te primijeniti stečena znanja i kompetencije do razine samostalnog provođenja međukulturalnih istraživanja.

Oblik nastave
Teorijski sadržaji bit će prezentirani u formi predavanja. Aktualna istraživanja u području prikazat će se studentskim prezentacijama, dok će rasprava poslužiti sintezi aktualnih spoznaja u području.

Obvezna literatura

- Church, A.T. (2000). Culture and personality: toward an integrated cultural trait psychology. *Journal of Personality*, *64*, 651-703.
- Church A.T. (2010). Current Perspectives in the Study of Personality Across Cultures. *Perspectives on Psychological Science, 5*(4), 441-449.
- Heine, S. J. (2015). *Cultural Psychology*. New York: W. W. Norton & Company.
- Markus, H.R., & Kitayama, S. (1991). The cultural psychology of personality. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, *29*, 63-87.
- Segall, M.H., Dasen, P.R., Berry, J.W., & Portinga, Y.H. (1999). *Human Behavior in Global Perspective: An Introduction to Cross-Culutural Psychology, Second Edition.* Boston: Allyn and Bacon.
- Subramanyam, L. (2001). *Culture Behaviour and Personality*. New Delhi: Mittal.
- Worthman, C. M. (2010). "The Ecology of Human Development: Evolving Models for Cultural Psychology". *Journal of Cross-Cultural Psychology. 41*(4), 546-562.

Dodatna literatura

- Marušić, I. (2002). Suvremeni pristupi međukulturalnim istraživanjima ličnosti. *Društvena istraživanja*, *11*(4-5), 533-551.
- McCrae, R.R. (2001). Trait psychology and culture: exploring intercultural comparisons. *Journal of Personality*, *69*(6), 819-846.
- McCrae, R.R., Terraciano, A., Bratko, D., Marušić, I., et al. (2005). Universal Features of Personality Traits From the Observer's Perspective: Data From 50 Cultures. *Journal of Personality and Social Psychology*, *88*(3), 547-561.
- McCrae, R.R., Terraciano, A., Bratko, D., Marušić, I., et al. (2005). Personality Profiles of Cultures: Aggregate Personality Traits. *Journal of Personality and Social Psychology*, *89*(3), 407-425.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **LIČNOST I UMJETNOST**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Ana Butković

Sadržaj
Različite vrste umjetničkih aktivnosti. Metodološki problemi. Ličnost i bavljenje glazbenom umjetnosti. Ličnost i bavljenje likovnom umjetnosti. Ličnost i bavljenje plesnom umjetnosti. Ličnosti i bavljenje sportom. Ličnost i preferencije za različite vrste umjetničkih aktivnosti. Kreativnost. Usporedba osobina ličnosti kod različitih vrsta umjetničkih aktivnosti. Utjecaj bavljenja umjetničkim aktivnostima na razvoj ličnosti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj kolegija je upoznati studente s istraživanjima koja povezuju bavljenje različitim vrstama umjetnosti s psihologijom ličnosti. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja, te razumjeti, objasniti i primijeniti znanja u navedenom području. Pored toga, nakon odslušanog kolegija, studenti će biti sposobni planirati, organizirati i samostalno provoditi istraživanja u području.

Oblik nastave
Nastava će se provoditi u obliku predavanja, grupnih rasprava i studentskih prezentacija.

Obvezna literatura
- Chamorro-Premuzic, T., Reimers, S., Hsu, A. & Ahmetoglu, G. (2009). Who art thou? Personality predictors of artistic preferences in a large UK sample: The importance of openness. *British Journal of Psychology*, *100,* 501-516.
- Feist, G. J. (2010). The function of personality in creativity: The nature and nurture of creative personality. U Kaufman, J. C. & Sternberg, R. J. (Ur.) T*he Cambridge Handbook of Creativity* (str. 113-131). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kogan, N. (2002). Careers in the performing arts: A psychological perspective. *Creativity Research Journal, 14,* 1-16.
- Nordin-Bates (2012). Performance psychology in the performing arts. U Murphy, S. (Ur.) *The Oxford Handbook of Sport and Performance Psychology* (str. 81-117). Oxford: Oxford University Press.

Dodatna literatura
- Butković, A., Vukasović, T. i Bratko, D. (2011). *Ličnost i glazbene preferencije: XX. Ljetna psihologijska škola*. Zagreb: FF press.
- Hodges, D. A. & Sebald, D. C. (2011). The musical person. U: D. A. Hodges & D. C. Sebald (Ur.) *Music in the Human Experience, An Introduction to Music Psychology.* (str. 213-232). New York: Routledge.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **KOGNITIVNA SOCIJALNA PSIHOLOGIJA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Željka Kamenov

Sadržaj
Pregled istraživanja koja pokazuju kako naše automatske reakcije mogu djelovati na naše zaključivanje i ponašanje. Paradigme u istraživanjima automatskih procesa, sheme i heuristike u zaključivanju, poteškoće s introspekcijom, implicitno pamćenje, subliminalna percepcija i slični procesi. Razlozi za nastajanje automatskih procesa, njihovu ustrajnost i odnos s kontroliranim kognitivnim procesima.
Uloga kognitivnih procesa u formiranju stereotipa, kao i kognitivne pristranosti koje proizlaze iz stereotipiranja. Proces socijalne kategorizacije, obrada inkonzistentnih informacija, salijentnost ili istaknutost podražaja, iluzorne korelacije i automatizam u obradi informacija. Proces donošenja socijalne prosudbe na osnovi individualnih informacija. Razlučit će se prosuđivanje kojim se potvrđuju stereotipne informacije od efekta razrjeđivanja kojim individualne informacije oslabljuju utjecaj kategorijalnih. Teorija opravdanosti socijalne prosudbe.
Međuzavisnost kulture i načina mišljenja. Dosadašnje spoznaje o kulturalnim razlikama u socijalnoj kogniciji i percepciji, počevši od vizualne percepcije, kategorizacije i mentalne reprezentacije, preko načina zaključivanja i atribuiranja, pa do složenijih procesa, kao što je npr. motivacijski sustav pojedinca. Uloga kulture u stvaranju pojma o sebi i percepciji sebe i drugih ljudi. Kulturalni utjecaj na interpersonalne, grupne i međugrupne odnose. Metodologija provedenih istraživanja i razlike u spoznajama ovisno o korištenoj metodologiji. Ekstrapolacija spoznaja o kulturalnim razlikama na različite socijalno-psihološke procese i razmatranje mogućih daljnjih područja istraživanja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Upoznavanje relevantnih i aktualnih teorijskih postavki, istraživačkih paradigmi i empirijskih nalaza u području kognitivne socijalne psihologije. Razumijevanje djelovanja automatskih i kontroliranih kognitivnih procesa na uočavanje i pamćenje informacija, prosuđivanje, emocije i ponašanje. Upoznavanje sa spoznajama o međukulturalnim razlikama u nekim socijalno-psihološkim pojavama i procesima koje se donedavno smatralo univerzalnima. Razvoj kritičkog pristupa radovima i nalazima iz područja, kao i mogućnost primjene spoznaja u samostalnom istraživačkom radu.

Oblik nastave
Nastava se provodi kroz oblike koji potiču aktivno učenje i kritičko mišljenje studenata. Teorijske sadržaje studenti obrađuju samostalno, kroz individualne konzultacije, studentske prezentacije i raspravu (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, kroz demonstracije i raspravu (otprilike trećina satnice).

Obvezna literatura

- Kunda, Z. (2002). *Social Cognition: Making Sense of People*. Massachusetts: The MIT Press.
- Sherman, J. W., Gawronski, B., & Trope, Y. (Eds.). (2014). *Dual-process theories of the social mind*. Guilford Publications.
- Tesser, A., & Schwartz, N. (2003). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Intraindividual processes*. UK: Blackwell Publishing.
- Wyer Jr, R. S., & Srull, T. K. (2014). *Handbook of Social Cognition: Volume 1: Basic Processes*. Psychology Press.

Dodatna literatura

- Fiske, S.T., & Taylor, S.E. (2013). *Social Cognition*. Sage.
- Kamenov, Ž. (1998). *Socijalna (ne)prikladnost prosudbe o uzrocima ponašanja temeljene na grupnoj pripadnosti.* Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Kruglanski, A. W. & Higgins, E. T. (2003). *Social psychology: A general reader.* New York: Psychology Press.

● Leyens, J-P., Yzerbyt, V., & Schadron, G. (1994). *Stereotypes and social cognition*. London: Sage.
● Moskowitz, G. B. (2005). *Social cognition: Understanding self and others.* New York: The GuilfordPress.
● Norenzayan, A., Smith, E.E., Kim, B.J., & Nisbett, R.E. (2002). Cultural preferences for formal versus intuitive reasoning. *Cognitive Science*, *26*, 653-684.
● Schneider, D. J. (2004). *The psychology of stereotyping*. New York: The Guilford Press.
● Singelis, T.M. (2000). Some thoughts on the future of cross-cultural social psychology. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, *31*, 76-91.
● Snyder, M. (1979). Self-monitoring processes. *Advances in Experimental Social Psychology*, *12*, 85-128.
● Snyder, M. (1981). On the self-perpetuating nature of social stereotypes. In D.L. Hamilton (Ed.), *Cognitive processes in stereotyping and intergroup behavior*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
● Snyder, M. (1984). When belief creates reality. *Advances in Experimental Social Psychology*, *18*, 247-305.
● Velić, R., Kamenov, Ž. i Simić, O. (2000). Što se krije pod pojmom "samomotrenje"? Prilog analizi Snyderova konstrukta. *Suvremena psihologija*, *1-2*, 79-98.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **PRISTUPI U ISTRAŽIVANJIMA BLISKIH ODNOSA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Željka Kamenov

Sadržaj
Privrženost u odrasloj dobi. Teorija privrženosti kao teorijski okvir za razumijevanje prijateljstava, brakova, ljubavnih i ostalih bliskih odnosa. Privrženost u različitim vrstama bliskih odnosa (partnerskom, prijateljskom, obiteljskom). Metodologija istraživanja i razvoj instrumenata za mjerenje privrženosti. Spoznaje o (ne)stabilnosti tipova privrženosti, odnos privrženosti i temeljnih osobina ličnosti. Usklađenost tipova privrženosti među partnerima.
Teorija jednakosti, socijalna razmjena i recipročnost - dinamički pristup razumijevanju bliskih odnosa jedan je od najpopularnijih i trenutno najzastupljenijih u ovom području. Ulaganje u odnos i očekivanja. Pitanje pravednosti u odnosu. Nejednakost ulaganja i načini ponovnog uspostavljanja jednakosti. Procjena gubitaka od ostajanja u vezi ili prekida veze.
Bliski odnosi tijekom životnog vijeka: partnerski odnosi, odnosi s braćom i sestrama, odnosi s roditeljima i djecom, prijateljski odnosi. Čimbenici stabilnosti i mijenjanja strukture i kvalitete bliskih odnosa (individualni, socijalni, kulturalni i povijesni). Konceptualni i metodološki pristupi proučavanju bliskih odnosa tijekom životnog vijeka.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Upoznavanje s različitim teorijskim i metodološkim pristupima istraživanja bliskih odnosa. Uočavanje specifičnih ključnih čimbenika razvoja i održavanja bliskih interpersonalnih odnosa ovisno o teorijskom polazištu i primijenjenoj istraživačkoj metodologiji. Usporedba različitih pristupa i integracija spoznaja u području bliskih odnosa.

Oblik nastave
Nastava se provodi kroz oblike koji potiču aktivno učenje i kritičko mišljenje studenata. Teorijske sadržaje studenti obrađuju samostalno, kroz individualne konzultacije, studentske prezentacije i raspravu (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, kroz demonstracije i raspravu (otprilike trećina satnice).

Obvezna literatura

- Cassidy, J., & Shaver, P.R. (Eds.) (1999). *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications.* New York: Guilford.
- Miller, R.S., Perlman, D. & Brehm, S. S. (2007). *Intimate Relationships*. New York: McGraw-Hill.
- Vangelisti, A. L. & Perlman, D. (ur.) (2006). *The Cambridge Handbook of Personal Relationships*. Cambridge: University Press.
- Vangelisti, A. L., Reis, H. T. & Fitzpatrick, M. A. (2002). *Stability and change in relationships*. Cambridge: University Press.

Dodatna literatura

- Berscheid, E. (1999). The greening of relationship science. *American Psychologist*, *54*(4), 260-266.
- Ćubela Adorić, V. (2005). Prisni odnosi u odrasloj i starijoj dobi. U K. Lacković-Grgin i V. Ćubela Adorić (Ur.), *Odabrane teme iz psihologije odraslih* (str. 164-221). Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Duck, S.W. (1991). *Understanding Relationships.* New York: Guilford Press.
- Feeney, J., Peterson, C., & Noller, P. (1994). Equity and marital satisfaction over the life cycle. *Personal Relationships, 1*, 83-99.
- Fletcher, G.J.O., & Clark, M.S. (Eds.) (2001). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal processes*. UK: Blackwell Publishing.
- Fraley, R.C., & Shaver, P.R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, *4*, 132-154.

● Kamenov, Ž. & Jelić, M. (2003). Validacija instrumenta za mjerenje privrženosti u različitim vrstama bliskih odnosa: Modifikacija Brennanova Inventara iskustava u bliskim vezama. *Suvremena psihologija*, *6*(1), 73-91.
● Kenny, D.A. (1994). *Interpersonal perception. A social relations analysis*. Guilford Press.
● Kenny, D.A. (1996). Models of non-independence in dyadic research. *Journal of Personality and Social Psychology*, *13*, 279-294.
● Knapp, M.L., & Vangelisti, A.L. (2000). *Interpersonal communication and human relationships*. Boston: Allyn and Bacon.
● Reis, H.T., Collins, W.A., & Berscheid, E. (2000). The relationship context of human behavior and development. *Psychological Bulletin*, *126*(6), 844-872.
● Simpson, J.A., & Rholes, W.S. (Eds.) (1998). *Attachment Theory and Close Relationships.* New York: Guilford.
● Tadinac, M., Kamenov, Ž., Jelić, M., & Hromatko, I. (Ur.) (2007). *Što ljubavnu vezu čini uspješnom?* Izvještaj s XV ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb: FF Press.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **POJEDINAC I DRUŠTVENA PROMJENA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Dinka Čorkalo

Sadržaj
Grupe, grupni status i društvena moć. Odnosi manjine i većine. Manjinski utjecaj kao temelj socijalne promjene. Većinsko opiranje promjenama i manjinskom utjecaju. Manjinski utjecaj i socijalno-psihološki mehanizmi diskriminacije.
Utjecaj relativnog statusa grupe i socijalna nejednakost. Odnos privilegiranih i neprivilegiranih grupa i motivacije za djelovanje. Neaktivnost, individualna akcija i kolektivna akcija kao načini društvenog djelovanja – normativi i nenormativni oblici. Individualna mobilnost, socijalna kreativnost i društvena promjena. Kolektivna akcija kao model društvene promjene. Teorija socijalnog identiteta: kolektivna akcija i negativni socijalni identitet. Katalizatori kolektivne akcije: propusnost granica, legitimitet poretka, stabilnost međugrupnih odnosa. Tokenizam kao prepreka kolektivnost akciji. Kolektivna efikasnost. Deprivilegirane grupe, politizirani i pobunjenički identitet. Mehanizmi identifikacije s negativno vrednovanim grupama. Teorija opravdanosti sustava i održavanje sustava. Teorija opravdanosti sustava i društvena promjena.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj kolegija je upoznati studente sa suvremenim teorijskim tumačenjima odnosa pojedinca i društvenih promjena. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti suvremenu literaturu iz ovoga područja, razumjeti društvenu uvjetovanost nekih oblika ponašanja pojedinaca, te kritički preispitati prirodu, prednosti i dosege socijalno-psiholoških tumačenja nekih društvenih fenomena i mogućnosti predviđanja društvene promjene.

Oblik nastave
Predavanja, seminari i diskusijske grupe.

Obvezna literatura

- Augoustinos, M., & Reynolds, K.J. (Eds.) (2001). *Understanding prejudice, racism, and social conflict*. London: Sage.
- Becker, J. C. & Tausch, N. (2015). A dynamic model of engagement in normative and non-normative colletice action: Psychological antecedents, consequences, and barriers. *European Review of Social Psychology*, *26*(1) 43-92.
- Jost, J. T., & Major, B. (2001). *The psychology of legitimacy: Emerging perspectives on ideology, justice and intergroup relations*. Cambridge: Cambridge University Press.
- de la Sablonniere, R. (2017). Toward a psychology of social change: A typology of social change. *Frontiers in Psychology*, 8:397.

Dodatna literatura

- Brown, R., & Gaertner, S. (Eds.) (2003). *Blackwell handbook of social psychology: Intergroup processes*. Oxford: Blackwell.
- Elcheroth, G., & Reicher, S. (2017). *Identity, violence and power: Mobilising hatred, demobilising dissent*. Macmillan Pelgrave.
- Ellemers, N., Spears, R., & Doosje, B. (Eds.) (1999). *Social identity*. Oxford: Blackwell.
- *Journal of Political and Social Psychology* (2013). Special Thematic Section on "Societal Change" (guest-edited by Colin Wayne Leach, Leda Blackwood and Andrew Livingstone)
- Milgram, S. (1992). *The individual in a social world: Essays and experiments*. New York: McGraw-Hill.
- Sidanius, J., & Pratto, F. (1999). *Social dominance: An intergroup theory of social hierarchy and oppression*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Odabrani članci iz tekuće periodike.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni i/ili usmeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **UNUTARGRUPNA VEZANOST I NACIONALIZAM**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Dinka Čorkalo

Sadržaj
Grupe i grupna vezanost. Vlastita i vanjska grupa. Grupa kao izvor identiteta. Socijalno-psihološka osnova nacionalne vezanosti. Etnička vezanost, nacionalna vezanost, supranacionalna vezanost, nacionalizam, patriotizam. Mjere nacionalizma i patriotizma: mjerimo li dva konstrukta ili dvije strane iste medalje. Konstruktivni i slijepi patriotizam (Staub), svakodnevni (banalni) nacionalizam (Billig). Razvoj grupnih identiteta i grupne vezanosti: primordijalizam i esencijalizam (evolucionistički pristup) nasuprot konstrukciji identiteta (socijalizacijski pristup). Rana privrženost i razvoj nacionalizma/patriotizma. Socijalno-psihološke teorije identiteta kao teorije konstrukcije identiteta. Nacionalizam kao temelj (među)grupnog nasilja. Socijalno-psihološki mehanizmi omalovažavanja, delegitimizacije, isključivanja i dehumanizacije «drugih»: racionalizacija nasilja ili njegov uzrok. Nacionalizam i mržnja kao temelji (među)grupnog nasilja: zašto su manjine «prikladan» objekt.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Cilj kolegija je pružiti iscrpniji teorijski uvid u razmjerno novo područje psihologije nacionalizma, te istaknuti prinos psihologije teorijskim tumačenjima i istraživanjima u ovom području. Istaknut će se sličnosti i razlike psihologijskih, te sociioloških i politoloških pristupa istraživanjima fenomena nacionalizma i patriotizma. Studenti će steći uvid u socijalno-psihološku osnovu grupne vezanosti, razumjeti složenost odnosa pojedinca i grupe, razumjeti kognitivnu, emocionalnu i opću motivacijsku podlogu grupne vezanosti, te steći uvid u načine ispitivanja i mjerenja grupnih vezanosti, nacionalizma i patriotizma. Studenti će također razumjeti ulogu nacionalizma i mržnje u pokretanju, održavanju i ponavljanju ciklusa (međugrupnog) nasilja.

Oblik nastave
Predavanja, seminari i diskusijske grupe.

Obvezna literatura

- Ashmore, R. hD., Jussim, L., & Wilder, D. (2001). *Social identity, intergroup conflict, and conflict reduction*. New York: Oxford University Press.
- Bar-Tal, D., & Staub, E. (Eds.) (1997). *Patriotism in the lives of individuals and nations*. Chicago: Nelson-Hall Publishers.
- Druckman, D. (1994). Nationalism, patriotism, and group loyalty: A social psychological perspective. *Mershon International Studies Review*, *38*(1), 43-68.
- Roccas, S., Sagiv, L., Schwartz, S. H., Halevy, N., & Eidelson, R. (2008). Towards a unifying model of identification with groups: integrating theoretical perspectives. *Personality and Social Psychology Review,* 12*,* 280-306.
- Verkuyten, M. (2006). Multicultural recognition and ethnic minority rights: A social identity perspective. *European Review of Social Psychology, 17*, 148-184.
- Yack, B. (2012). *Nationalism and the moral psychology of community*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Yogeeswaran, K. & Dasgupta, N. (2014). Conceptions of national identity in a globalised world: Antecedents and consequences. *European Review of Social Psychology*, *25*(1), 189-227.

Dodatna literatura

- Billig, M. (1995). *Banal nationalism*. London: Sage.
- Condor, S. (Ed.), (2011). Social psychology and citizenship, Special Issue of *Journal of Community and Applied Social Pschology*, *21*(3), 193-280.

- Čorkalo, D., & Kamenov, Ž. (2003). National identity and social distance: Does in-group loyalty lead to outgroup hostility. *Review of Psychology*, *2*, 85-94.

● David, O. & Bar-Tal, D. (2009). A sociopsychological conception of collective identity: The case of national identity as an example. *Personality and Social Psychology Review*, *13*(4), 354-379.
● Ignatieff, M. (1993). *Blood and belonging: Journeys into the new nationalism*. New York: Farrar, Straus and Giroux.
● Ignatieff, M. (1995). *The warrior's honor: Ethnic war and the modern conscience*. New York: Henry Holt and Company.
● Katunarić, V. (2003). *Sporna zajednica. Novije teorije o naciji i nacionalizmu*. Zagreb: Jesenski i Turk.
● Smith, A.D. (1999). *Myths and memories of the nation*. Oxford: Oxford University Press.
● Staub, E. (1989/1999). *The roots of evil: The origins of genocide and other group violence*. Cambridge: Cambridge University Press.
● Stover, E., & Weinstein, H. M. (2004). *My neighbor, my enemy: Justice and community in the aftermath of mass atrocity*. Cambridge: Cambridge University Press.
● Waller, J. (2002). *Becoming evil: How ordinary people commit genocide and mass killing.* New York: Oxford University Press.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Esej na odabranu temu, sudjelovanje u diskusijskim grupama. Mogući usmeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: SUVREMENI PRISTUPI ISTRAŽIVANJIMA MOTIVACIJE ZA UČENJE
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Nina Pavlin-Bernardić

Sadržaj
Kognitivistički pristupi motivaciji u obrazovnom kontekstu: atribucijske teorije, teorije očekivanja, teorije ciljnih orijentacija u učenju; Učeničko samopoimanje, vrijednosti i emocije i obrazovno postignuće, Uloga nastavničkih uvjerenja i očekivanja i obrazovno postignuće učenika, Spol, dob i sociokulturni činitelji kao determinante motivacije za učenje, Kvantitativni i kvalitativni pristupi u istraživanjima motivacije za učenje, Strategije za oblikovanje poticajnog unutrašnjeg i vanjskog okruženja za učenje (ekstrinzična i intrinzična motivacija, samoregulirano učenje). Pristupi planiranju i evaluaciji rezultata intervencijskih mjera u području motivacije za učenje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Studenti će razumjeti mogućnost primjene teorijskih modela i metoda istraživanja u području motivacije za učenje. Studenti će moći objasniti odnos kognitivističkih teorijskih koncepata i procesa učenja i poučavanja. Studenti će moći planirati i provoditi istraživanja u području motivacije za učenje primjenom odgovarajućih kvantitativnh i kvalitativnih metodoloških postupka. Studenti će moći primijeniti teorijske spoznaje u različitim obrazovnim okruženjima u svrhu utvrđivanja obrazovnih potreba i kreiranja obrazovnog okruženja poticajnog za učenje. Studenti će moći primijeniti odgovarajuće evaluacijske postupke svojih intervencijskih mjera.

Oblik nastave
Nastava se provodi kroz predavanja i samostalni rad u obliku blok nastave.

Obvezna literatura
- Elliot, A.J., & Dweck, C.S. (Eds.) (2005). *Handbook of competence and motivation*. New York: Guilford Press.
- Schunk, D.H., Pintrich, P.R. & Meece, J.L. (2007). *Motivation in education: theory, research and application*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Wigfield, A., & Eccles, J.S. (Eds.) (2001). *Development of achievement motivation*. New York: Academic Press.

Dodatna literatura
- Weiner, B. (1996). *Human motivation: methaphores, theories and research* (poglavlje 6, 7, 8). London: Sage.
- Dva recentna istraživačka rada temeljena na različitim teorijskim pristupima iz CC referiranih časopisa u području psihologije obrazovanja (prema izboru – obrada u okviru seminarskog rada).

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **EVOLUCIJA ŽIVČANOG SUSTAVA I PONAŠANJA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Ivana Hromatko

Sadržaj
Evolucija živčanog sustava – tipovi živčanog sustava i filogeneza. Evolucija moždane kore i promjene u ponašanju (evolucija društvenog života, inteligencija kod primata, evolucija jezika). Evolucija hominida. Proizvodi evolucijskog procesa i okolina evolucijske adaptivnosti. Glavni adaptivni problemi i adaptacije koje su iz njih proizašle. Spolne razlike u evolucijskoj perspektivi. Ljudski životni vijek i zdravlje iz evolucijskog gledišta – darvinovska medicina.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Upoznavanje s razvojem živčanog sustava i ponašanja tijekom evolucije i ontogeneze te s osnovnim načelima evolucijske teorije. Studenti će naučiti analizirati i interpretirati ponašanje iz perspektive njegove funkcije i adaptivnosti.

Oblik nastave
Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija.

Obvezna literatura
- Bradshaw, J. (1997). *Human Evolution: A Neuropsychological Perspective*. Hove: Psychology Press.
- Buss, D.M. (2012). *Evolucijska psihologija – Nova znanost o umu.* Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dodatna literatura
- Alcock, J. (2001). *Animal Behavior: An Evolutionary Approach*. Sunderland: Sinauer Associates.
- Barkow, J.H., Tooby, J. & Cosmides, L. (1992). *Adapted Mind.* New York: Oxford University Press.
- Brown, G. (1995). *Human Evolution*. Dubuque: WCB Publishers.
- Hrgović, J. i Polšek, D. (2004). *Evolucija društvenosti*. Zagreb: Jesenski i Turk.
- Ray, W. J. (2013). *Evolutionary Psychology*. London: Sage.
- Workman, L. & Reader, W. (2016). *Evolution and Behavior*. New York: Routledge.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **ENDOKRINOLOGIJA PONAŠANJA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Ivana Hromatko

Sadržaj
Paradigme istraživanja u području endokrinologije ponašanja. Interakcija živčanog i endokrinog sustava. Priroda odnosa hormoni - ponašanje. Razlike između steroidnih i peptidnih hormona. Vrste učinaka hormona. Spolna diferencijacija mozga i ponašanja: organizacijski i aktivacijski učinci spolnih hormona. Neurobiologija spolnih razlika i seksualne orijentacije. Istraživanja specifičnih utjecaja pojedinih hormona (kortizola, androgena, estrogena, progesterona, prolaktina, oksitocina) u različitim domenama ponašanja: a) reproduktivna i roditeljska ponašanja; b) kognitivni procesi; c) afilijativna ponašanja; d) dominacija i agresivnost. Komparativna perspektiva.
Ovisno o specifičnim interesima polaznika kolegija, pojedine se teme mogu proširiti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Detaljnije upoznavanje s nalazima i teorijskim implikacijama interdisciplinarnih istraživanja u području endokrinologije ponašanja. Studenti će moći kritički analizirati suvremena istraživanja u području (razumjeti potencijalna metodološka ograničenja i objasniti dvosmjernu prirodu odnosa hormoni-ponašanje) te uspoređivati prednosti i nedostatke određenih istraživačkih protokola.

Oblik nastave
Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija u ukupno 10 sati nastave.

Obvezna literatura
- Neave, N. (2008). *Hormones and behaviour: A psychological approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nelson, R.J. (2005). *An Introduction to Behavioral Endocrinology*. Sinauer Associates.

Dodatna literatura
- Alcock, J. (2001). *Animal behavior: an evolutionary approach*. Sunderland: Sinauer Associates.
- Becker, J.B., Breedlove, S.M., Crews, D., & McCarthy, M.M. (2002). *Behavioral Endocrinology*, Second edition. The MIT Press.
- Kandel, E.R., Schwartz, J.H., & Jessell, T.M. (1991). *Principles of Neural Science*. Amsterdam: Elsevier.
- Kimura, D. (2000). *Sex and Cognition*. Massachusetts: MIT Press.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: NOVIJE SPOZNAJE PSIHOLOGIJE DJETINJSTVA I ADOLESCENCIJE
Nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Sanja Šimleša

Sadržaj
Rana komunikacija: interaktivni temelji ljudske komunikacije, obilježja ranog razvoja socijalne kognicije u funkciji urednog i narušenog komunikacijskog razvoja, razvoj mentalne reprezentacije kao pretpostavke usvajanja jezika, funkcije rane komunikacije, zastoji u njihovom razvoju i oblici poremećaja, metode istraživanja rane komunikacije; Izvršne funkcije: istraživanja razvojnih veza između teorije uma, izvršnih funkcija i drugih kognitivnih domena.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Kolegij će studentima dati metodološki, teorijski i fenomenološki uvid u ranu komunikaciju kao i izvršne funkcije. U novije vrijeme sve više se naglašava važnost istraživanja razvojnih veza između komunikacije, teorije uma, izvršnih funkcija i drugih kognitivnih domena. Kroz kolegij, bit će prikazana posebnost metodologije istraživanja dječjeg razvoja, metodologija i prikaz istraživanja u području komunikacije i izvršnih funkcija te metodologija i prikaz istraživanja u području teorije uma. Također, kroz kolegij će se prikazati i suvremena istraživanja u području dijagnostike kao i znanstveno utemeljeni pristupi u području poremećaja socijalne komunikacije i poremećaja iz spektra autizma, poremećaja kod kojih je jasno narušen uredan obrazac razvoja komunikacije, izvršnih funkcija i teorije uma.

Oblik nastave
Približno trećina ukupne satnice kolegija posvetit će se predavanjima, trećina vježbama, a trećina konzultacijama, radu na literaturi, pismenim zadacima, studentskim prezentacijama i raspravama.

Obvezna literatura

- Baron Cohen, S., Tager-Flusberg, H., & Cohen, D.J. (2000). *Understanding Other Minds: Perspectives from Developmental Cognitive Neuroscience*. Oxford University Press.
- Carpenter, M. Nagell, K., & Tomasello, M. (1998). *Social cognition, joint attention and communicative competence from 6-15 month of age. Monographs of the SRCD*. Oxford: Bleckwell Publishers.
- Cepanec, M., Šimleša, S., i Stošić, J. (2015). Rana dijagnostika poremećaja iz autističnog spektra – teorija, istraživanja i praksa. *Klinička psihologija, 8*, 203-224.
- National Autism Center (2009) *National Standards Report - Addressing the need for evidence-based practice guidelines for Autism Spectrum Disorders*. Massachusetts: National Autism Center.
- Šimleša, S. & Cepanec, M. (2015). Executive Functions during Childhood, Development of. U: J. D. Wright (ur.), *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 2nd edition, Vol 8. Oxford: Elsevier, pp. 489–496.

Dodatna literatura

- Anderson, V., Anderson, P. J., Jacobs, R. & Spencer-Smith, M. (2008). Development and assessment of executive function: From preschool to adolescence. U: V. Anderson, R. Jacobs & P.

J. Anderson (Ur.), *Executive Functions and Frontal Lobes* (pp.124-154). New York: Taylor & Francis.
- Astington J. W. & Baird, J. A. (2005). Introduction: Why language matters. U: J. W. Astington & J. A. Baird (Ur.), *Why language matters for theory of mind* (pp. 3-25). Oxford: Oxford University Press.
- Carlson, S. M., Mandell, D. J. & Williams, L. (2004). Executive function and theory of mind: Stability and prediction from ages 2 to 3. *Developmental Psychology, 40*, 1105–1122.
- Doherty, J. M. (2009). *Theory of Mind-How Children Understand Others' Thoughts and Feelings*. Hove, UK: Psychology Press.
- Kasari C., Locke, J., Gulsrud, A., & Rotheram-Fuller, E. (2010). *Social networks and friendships at school: Comparing children with and without autism. Journal of Autism and Developmental Disorders, 41*(5), 533-544.
- Prelock, P. A., & McCauley, R. J. (2013). *Treatment of Autism Spectrum Disorders*. Paul H. Brookes Publishing Co.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: OBITELJ KAO KONTEKST RAZVOJA
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Gordana Keresteš

Sadržaj
Obitelj kao sustav i dimenzije obiteljskog funkcioniranja. Podsustavi unutar obitelji: bračni odnos, odnos roditelj-dijete, odnosi među braćom i sestrama. Bioekološki pristup obitelji. Struktura obitelji i obiteljski procesi. Obiteljske tranzicije i faze obiteljskog života. Suvremene promjene obitelji i obiteljskog života.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Studenti će upoznati vodeće teorije i aktualne trendove u istraživanjima obiteljskih odnosa. Poznavat će najznačajnije obiteljske tranzicije i faze. Razumjet će ulogu obitelji kao konteksta razvoja u određivanju toka razvoja i razvojnih ishoda svih članova obitelji. Razumjet će složene interaktivne odnose između obiteljskog i izvanobiteljskog konteksta. Moći će kritički procjenjivati suvremene promjene u obiteljskom životu.
Oblik nastave
Nastava će se provoditi u obliku predavanja, grupnih rasprava i studentskih prezentacija.

Obvezna literatura
- Demick, J. (2002). Stages of parental development. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting*. Vol. 3, pp. 389-413. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Grych, J. H. (2002). Marital relationship and parenting. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting*. Vol. 4, pp. 203-225. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Howe, T. R. (2011). *Marriages and families in the 21st century: A bioecological approach*. Wiley-Blackwell.

Dodatna literatura
- Izbor recentnih radova

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **RAZVOJNI RIZICI, OTPORNOST I PSIHOPATOLOGIJA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić

Sadržaj
Pojam rizičnih i zaštitnih činitelja u razvoju i njihova klasifikacija. Modeli rizika u razvoju. Mehanizmi utjecaja rizičnih i zaštitnih činitelja na razvoj. Odnos rizika i razvoja. Pojam otpornosti u razvoju. Temperament kao individualni rizični i zaštitni čimbenik. Obiteljski rizici u razvoju: razvod, nasilje u obitelji, psihopatologija roditelja. Okolinski rizici u razvoju: rat i nasilje u zajednici, siromaštvo. Fenomenologija, klasifikacija i prevalencija psihičkih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji. Suvremene teorijske paradigme u razvojnoj psihopatologiji. Poremećaji u djetinjstvu i adolescenciji. Depresivnost u djetinjstvu i adolescenciji. Poremećaji u ponašanju u djetinjstvu i adolescenciji.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Studeni će upoznati teorijske modele koji tumače djelovanje rizičnih i zaštitnih čimbenika razvoja, kao i modele otpornosti u razvoju te će ih moći kompetentno uspoređivati. Nakon pohađanja kolegija studenti će biti upoznati s najnovijim rezultatima istraživanja i metodologijom istraživanja nekoliko specifičnih rizičnih čimbenika razvoja. Studenti će steći znanja o suvremenim modelima razvoja psihopatologije, o nastanku poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji, kao i o suvremenim istraživanjima u suvremenoj razvojnoj psihopatologiji. Studenti će detaljnije biti upoznati s nastankom i manifestacijama poremećaja u ponašanju, depresivnošću i poremećajima hranjenja kao primjerima eksternaliziranih i internaliziranih poremećaja. Također će se pobliže upoznati s temeljnim poremećajima slike tijela, modelima njihova nastanka i uobičajenim manifestacijama poremećaja hranjenja.

Oblik nastave
Teorijski aspekti razvojnih rizika, otpornosti i psihopatologije u razvoju, kao i aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u područjima bit će izloženi u obliku interaktivnih predavanja (otprilike dvije petine satnice). Ostali sadržaji bit će uglavnom obrađeni metodom aktivnog učenja, kroz rad na literaturi, individualne i grupne studentske prezentacije, grupne rasprave i individualne konzultacije (otprilike dvije petine satnice). Sadržaji koji se odnose na utvrđivanje podataka o rasprostranjenosti pojedinih rizika i psihopatologije i njihovih učinaka u našoj zemlji u odnosu na strana istraživanja bit će obrađeni metodom terenskih istraživanja (otprilike jedna petina satnice).

Obvezna literatura

- Ambrosi-Randić, N. (2004). *Razvoj poremećaja hranjenja,* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Cairns, E. (1996). *Children and Political Violence*. Oxford: Blackwell.
- Luthar, S.S. (2003). *Resilience and Vulnerability: Adaptation in the Context of Childhood Adversities*. Cambridge Press.
- Vulić-Prtorić, A. (2004). *Depresivnost u djece i adolescenata.* Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dodatna literatura

- Carr, A. (1999). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology.* London & New York: Routledge.
- Cash, T.F., & Pruzinsky, T. (2002). *Body image: A handbook of theory, research, and clinical practice*. New York: The Guilford Press.
- Keyes, C.L. (2004). Risk and Resilience in Human Development: An Introduction. *Research in Human Development, 1*(4), 223-227.
- Lebedina-Manzoni, M. (2000): Razvojne prednosti-pomoć pri razumijevanju i prevenciji rizičnog ponašanja adolescenata.*Kriminologija i socijalna integracija, 8*(1-2), 11-20.
- Pokrajac-Bulian, A. (2000). *Nezadovoljstvo vlastitim tijelom i teškoće emocionalne prilagodbe kao odrednice nastanka poremećaja hranjenja*. Doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

● Rutter, M. (1990). Psychosocial resilience and protective mechanisms. In J. Rolf, A. Masten, D. Cicchetti, K. Neuchterlein & S. Weintraub (Eds.), *Risk and Protective Factors in the Development of Psychopathology.* New York: Cambridge University Press.
● Smolak, L., Levine, M.P., & Striegel-Moore, R. (1996). *The developmental psychopathology of eating disorders*. Hove, UK: Lawrence Erlbaum Associates.
● Thompson, J.K., & Smolak, L. (2001). *Body image, eating disorders, and obesity in youth*. Washington, DC: American Psychological Association.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **PREDVIĐANJE RADNOG PONAŠANJA I RADNE USPJEŠNOSTI**
Nositelj kolegija: izv. prof. dr. sc. Maja Parmač Kovačić

Sadržaj
Problem prediktora. Postavljanje prediktivne hipoteze. Problem kriterija. Radno ponašanje, radna uspješnost i modeliranje kriterijskih mjera. Različiti pristupi u analizi odnosa između prediktora i kriterija. Dinamička priroda odnosa između prediktora i kriterija. Novije spoznaje o valjanosti prediktora i selekcijskih postupaka. Modeli donošenja selekcijskih i klasifikacijskih odluka.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Upoznati studente s najnovijim znanstvenim dostignućima u koncipiranju i modeliranju prediktivnih hipoteza u području profesionalne selekcije polazeći od razmatranja problema prediktora i kriterija, preko različitih pristupa u ispitivanju njihovih odnosa, do najnovijih podataka o njihovim međusobnim svezama. Na temelju usvojenih znanja studenti bi trebali razviti kritični odnos prema uporabi različitih prediktora i selekcijskih postupaka za predviđanje radnog ponašanja i radne uspješnosti kako u znanstvenim istraživanjima tako i u praktičnoj primjeni.

Oblik nastave
Predavanja u kombinaciji s računalno podržanom grupnom raspravom na jednu ciljanu, aktualnu i unaprijed definiranu temu (istraživački problem). Znanje se provjerava i ocjenjuje na temelju kvalitete priloga u virtualnoj raspravi na zadanu temu.

Obvezna literatura

- Brannick, M.T., Cadle, A., & Levine, E.L. (2012). Job analysis for knowledge, skills, abilities, and other characteristics, predictor measures, and performance outcomes. In N. Schmitt (ed.), *The Oxford handbook of personnel assessment and selection* (pp. 119-146). New York, NY: Oxford University Press.
- Farr, J.L., & Tippins, N.T. (Eds.) (2010). *Handbook of employee selection*. New York: Routledge. (Chapters: 3, 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26)
- Guion, R.M. (2011). *Assessment, measurement, and prediction for personnel decisions*. (2nd ed.). New York, NY: Routledge.
- Schmitt, N. (2014). Personality and cognitive ability as predictors of effective performance at work. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, *1*, 45-65.
- Van Iddekinge, C.H., & Ployhart, R.E. (2008). Developments in the criterion-related validation of selection procedures: A critical review and recommendations for practice. *Personnel Psychology, 61*, 871–925.

Dodatna literatura

- Ployhart, R.E. (2012). Personnel selection and the competitive advantage of firms. In G.P. Hodgkinson and J.K. Ford (Eds.), *International Review of Industrial and Organizational Psychology, Vol. 27* (pp.153-196). Chichester: Wiley-Blackwell.
- Ryan, A.M., & Ployhart, R.E. (2014). A century of selection. *Annual Review of Psychology, 65*, 693-717.
- Schmitt, N. (Ed.) (2012). *The Oxford handbook of personnel assessment and selection*. New York, NY: Oxford University Press.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni prilozi on-line raspravi.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **LIČNOST I RADNO PONAŠANJE**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Zvonimir Galić

Sadržaj
Pojam i operacionalizacija ličnosti u okviru psihologije rada: samoprocjene i procjene ličnosti; suvremeni pristupi mjerenju implicitne ličnosti u organizacijske svrhe. Ličnost i radna uspješnost: novije spoznaje o valjanosti različitih mjera ličnosti za prognozu radnog ponašanja. Implicitna ličnost i radno ponašanje: uloga nesvjesnih procesa u razumijevanju stava prema radu i radnog ponašanja. Ličnost i rukovođenje: osobine ličnosti koje predviđaju (ne)uspjeh u rukovođenju.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Produbiti i proširiti znanja o ulozi ličnosti u radnom ponašanju te upoznati se s najnovijim teorijama i istraživanjima u ovom području. Razviti kritičan odnos prema aktualnoj praksi ispitivanja ličnosti u području profesionalne selekcije i potaknuti interes za istraživanje novih pristupa.

Oblik nastave
Uz osnovna predavanja, naglasak će biti na aktivnom učenju uz pomoć računalom posredovanih rasprava (tzv. računalno konferiranje). Sadržaj rasprava određen je programom diskusijskih tema, koji je unaprijed podijeljen studentima zajedno s pripadajućom literaturom. Računalno konferiranje je oblik virtualnog seminara, dakle učenja s grupnom participacijom u kojem studenti uče jedan od drugoga, a ne samo od nastavnika i literature. Znanje će se provjeravati i ocijeniti na temelju priloga u virtualnoj raspravi i završnog ispita.

Obvezna literatura
- Barrick, M., & Ryan, A. M. (Eds.). (2004). *Personality and work: Reconsidering the role of personality in organizations*. John Wiley & Sons.
- Christiansen, N., & Tett, R. (Eds.). (2013). *Handbook of personality at work*. Routledge.
- Izbor najnovijih članaka iz relevantnih znanstvenih časopisa.

Dodatna literatura
- Hogan, R. (2007). *Personality and the fate of organizations*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- James, L. R., & LeBreton, J. M. (2012). *Assessing the implicit personality through conditional reasoning*. American Psychological Association.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Usmeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **RAD I MENTALNO ZDRAVLJE**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Darja Maslić Seršić

Sadržaj
Zdravstvena psihologija rada (Occupational Health Psychology) kao znanstvena disciplina. Novije teorije i nalazi. Psihološka dobrobit i stres u radu i organizaciji. Učinci profesionalnog stresa na zdravlje. Individualni i situacijski prediktori. Uloga emocija. Organizacijska kultura i psihološka dobrobit pojedinca. Stavovi prema radu kao medijator i kriterij psihološke dobrobiti. Organizacijsko upravljanje stresom i destruktivnim emocijama u radu. Profesionalna karijera i psihološka dobrobit. Nesigurnost posla, nezaposlenost i mentalno zdravlje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Upoznati dominantne teorije i novije koncepte u području zdravstvene psihologije rada, usvojiti metodologiju i istraživačke vještine u ovom području. Upoznati aktualne istraživačke trendove. Steći opći pregled nad područjem, razviti sposobnosti kritičkog razmišljanja te sinteze spoznaja proizašlih iz različitih istraživačkih tradicija.

Oblik nastave
Teorijski sadržaji bit će uglavnom obrađeni metodom aktivnog učenja, kroz individualne konzultacije i studentske prezentacije (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, vježbi te kroz grupne diskusije.

Obvezna literatura

- Bakker, A.B., Schaufeli, W.B., Leiter, M.P. & Taris, T.W. (2008). Work engagement: An emerging concept in occupational health psychology (position paper). *Work and Stress, 22,* 3, 187-200.
- Barling, J.E .& Kelloway, K. (Eds.) (2005). *Handbook of Work Stress*. London: Sage.
- Campbell Quick, J. & Tetrick, L.E.(Eds.) (2011) *Handbook of Occupational Health Psychology (second Edition).* London: Taylor and Francis.
- Schabracq, M.J., Winnubst, J.A.M., & Cooper, C.L. (Eds.) (2003). *Work and health psychology.* West Sussesx, UK: John Wiley & Sons, Ltd.
- Schaufeli, W.B. (2004). The Future of Occupational Health Psychology. *Applied Psychology: An International Rewiev, 53,* 4, 502-517.

Dodatna literatura

- Ovisno o odabiru uže teme, student proučavaju odabrane empirijske i pregledne radove.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **INTEGRATIVNI PRISTUP NASTANKU PSIHIČKIH POREMEĆAJA**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić

Sadržaj
Jednodimenzionalan ili višedimenzionalan model: utjecaj bioloških i psihosocijalnih čimbenika. Genetski utjecaji u nastanku psihičkih poremećaja. Dijateza-stres model. Različita objašnjenja nastanka psihičkih poremećaja: spoznaje iz područja neuroznanosti, doprinosi kognitivne psihologije, proučavanje emocija i ponašanja, kulturalni, socijalni i interpersonalni čimbenici te perspektiva cjeloživotnog razvoja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: 1. razumjeti interakciju različitih uzroka u nastanku psihičkih poremećaja, 2. prilikom osmišljavanja i provođenja vlastitih istraživanja voditi računa o različitim čimbenicima nastanka i održavanja psihičkih poremećaja, 3. prepoznati teškoće i ograničenja koje valja imati na umu prilikom planiranja i provedbe vlastitih istraživanja u području kliničke psihopatologije

Oblik nastave
Teorijski sadržaji bit ce uglavnom obrađeni metodom aktivnog učenja, kroz individualne konzultacije i studentske prezentacije (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, vježbi te kroz grupne diskusije.

Obvezna literatura
- Barlow, D., & Durand, V. (2011). *Abnormal psychology: An integrative approach*. Nelson Education.
- Fried, E. I., van Borkulo, C. D., Cramer, A. O., Boschloo, L., Schoevers, R. A., & Borsboom, D. (2017). Mental disorders as networks of problems: a review of recent insights. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology, 52*(1), 1-10.
- Gilbert, P., & Bailey, K. G. (Eds.). (2014). *Genes on the couch: Explorations in evolutionary psychotherapy*. Routledge.
- Nolen-Hoeksema, S., & Watkins, E. R. (2011). A heuristic for developing transdiagnostic models of psychopathology: Explaining multifinality and divergent trajectories. *Perspectives on Psychological Science, 6*(6), 589-609.

Dodatna literatura
- Carlson, N.R. (1998). *Physiology and Behaviour*. Boston: Allyn and Bacon.
- Gazzaniga, M.S. (1995). *The cognitive neuroscience*. Cambridge, MA:MIT Press.
- Lane, R., & Nadel, L. (2000). *The cognitive neuroscience and emotion*. New York: Oxford University Press.
- Weiner, J.M. (2000). Integration of nature and nurture. A new paradigm for psychiatry. *American Journal of Psychiatry*, *157*, 1193-1194.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Kolegij: **SUVREMENI PSIHOLOŠKI PRISTUPI ZDRAVLJU I BOLESTI**
Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Anita Lauri Korajlija

Sadržaj
Suvremeni teorijski pristupi u zdravstvenoj psihologiji: klinički, javno-zdravstveni, društveni. Odnos psiholoških, bioloških, ponašajnih i socijalnih čimbenika u proučavanju zdravstvenih stanja. Moderatori povezanosti stresa i tjelesnih bolesti: strategije suočavanja i socijalna podrška. Regulacija emocija i zdravlje. Teorije, modeli i intervencije primjenjive na različita rizična zdravstvena ponašanja i navike. Transteorijski model promjene ponašanja. Specifičnosti istraživanja u zdravstvenoj psihologiji.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)
Studenti će se detaljnije upoznati s temeljnim i suvremenim modelima zdravstvene psihologije. Studenti će moći kritički analizirati suvremena istraživanja u području proučavanja čimbenika razvoja i održavanja kroničnih i akutnih tjelesnih bolesti. Upoznat će se sa suvremenim znanstvenim spoznajama o povezanosti stresa i razvoja tjelesnih bolesti. Kritički će se moći osvrnuti na različite modele promjene rizičnih zdravstvenih ponašanja i promocije zdravlja.

Oblik nastave
Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija u ukupno 10 sati nastave.

Obvezna literatura
- Ayers, S., Baum, A., McManus, C., Newman, S., Wallston, K., Weinman, J., & West, R. (Eds.) (2007). *Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Marks, D.F., Murray, M., Evans, B., & Estacio, E.V. (2011). *Health Psychology: Theory, Research and Practice. Third Edition.* London: Sage Publications.

Dodatna literatura
- Lyons, A.C., & Chamberlain, K. (2006). *Health psychology: a critical introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ogden, J. (2007). *Health Psychology: a textbook*. London: Open University Press.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi
3 boda.

Ispit
Seminarski rad na odabranu temu iz područja.

Način praćenja kvalitete
Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

5. Ostale informacije o organizaciji studija

5.1. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova

Student može steći do 9 ECTS bodova upisom predmeta/modula s drugih doktorskih ili specijalističkih studijskih programa u zemlji ili inozemstvu, no za svaki predmet mora podnijeti molbu mentoru, te priložiti program predmeta, obrazloženje kako će predmet pridonijeti svladavanju individualnog programa, te obveze potrebne za svladavanje predloženog predmeta. Mentor, u dogovoru s povjerenstvom za praćenje rada studenta, rješava molbu studenta, prosuđuje ekvivalentnost ECTS bodova na temelju utrošenog vremena studenta na svladavanje gradiva i o tome se pismeno očituje Vijeću Doktorskog studija.

5.2. Uvjeti za prijavu teme doktorskog rada, imenovanje mentora i način završetka studija.

Proces prijave teme doktorskoga rada započinje na drugoj godini studija kada student piše nacrt istraživanja doktorske disertacije, te ga predstavlja povjerenstvu za praćenje. Student zatim prijavljuje istraživanje Etičkom povjerenstvu Odsjeka za psihologiju. Nakon pozitivnog očitovanja Etičkog povjerenstva, student, u dogovoru s mentorom i članovima povjerenstva za praćenje, prijavljuje temu doktorskog rada u sustav OBAD. Povjerenstvo za ocjenu teme u načelu je tročlano povjerenstvo, pri čemu mentor ne može biti član povjerenstva, a jedan član svakako mora biti tzv. vanjski član, dakle znanstvenik izvan institucije koja je nositelj doktorskoga studija. Postupak obrane nacrta i imenovanja mentora propisan je člankom 16. Pravilnika o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i prikazan u Hodogramu 2 u ovom dokumentu.

Odluku o ispunjavanju uvjeta za predaju i obranu doktorske disertacije (ispunjene sve propisane obveze u doktorskom studiju) donose mentor i povjerenstvo za praćenje rada studenta. Student predaje rad na ocjenu, uz pisanu suglasnost mentora i mišljenje o provedenom istraživanju i postignutom izvornom znanstvenom doprinosu. Po predaji rada povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije podnosi Vijeću Fakulteta izvještaj o disertaciji kandidata i predlaže njeno upućivanje na javnu obranu. Mentor ne može biti član povjerenstva za ocjenu niti za obranu doktorskog rada.

Obrana doktorske disertacije je javna i izvodi se pred članovima povjerenstva za obranu doktorske disertacije. Ono može, ali i ne mora biti isto kao i povjerenstvo ocjenu doktorske disertacije. Povjerenstvo prosuđuje je li student s uspjehom obranio svoj doktorski rad. Postupak ocjene i obrane doktorskog rada propisan je člankom 17. Pravilnika o doktorskim studijima SuZG i prikazan u Hodogramu 3 u ovom dokumentu. Doktorska disertacija može se braniti samo jednom.

5.3. Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja

U skladu s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu Student ima pravo završiti studij pod uvjetima pod kojima ga je upisao u roku od šest godina.

U navedeno razdoblje od šest godina ne uračunava se vrijeme mirovanja obaveza iz opravdanog razloga (vrijeme trudnoće, porodiljni dopust do godine dana starosti djeteta, duža bolest, ostali opravdani i obrazloženi slučajevi).

5.4. Uvjeti pod kojima studenti koji su izgubili status studenta mogu nastaviti studij

Studenti koji su izgubili status studenta, a žele nastaviti studij, podnose molbu za nastavak studija Vijeću Doktorskog studija psihologije. Na temelju uvida u ispunjene obaveze Vijeće Doktorskog studija psihologije odlučuje o mogućnosti daljnjeg studiranja te studentu može propisati uvjete za nastavak studiranja ili uputiti studenta na ponovni upis.

6. Hodogrami studija

6. 1. Hodogram 1. Doktorski studij psihologije – od prijemnog do predaje doktorskog rada

Doktorski studij psihologije - od prijemnog do predaje doktorskog rada

0. godina studija							
mjesec	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan
	Prijava na natječaj za upis			Prijemni ispit			Upisi na studij

bilo kada prije predaje doktorskog rada u postupak obrane

1. godina studija												
mjesec	listopad	studeni	prosinac	siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan
	Izraden individualni program studiranja				Nastava iz metodoloških kolegija				Nastava iz metodoloških kolegija + **Napisan 1. seminarski rad (pregledni rad o području teme doktorata)**			**Znanstveni kolokvij**
	Journal club Aktivnosti fakulteta											

2. godina studija												
mjesec	listopad	studeni	prosinac	siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan
				Napisan 2. seminarski rad (metodološki seminar)	**Doktorska radionica** + Etički kolokvij + Nastava iz metodoloških predmeta			**Nacrt odobren od mentora i individualnog povjerentsva**	**Etički kolokvij** + Nastava iz metodoloških predmeta + **Nacrt predan Etičkom povjerenstvu Odsjeka za psihologiju**			**Prijavljena tema doktorskog rada (dr.01)**
	Aktivnosti fakulteta											

Objavljen rad u koautorstvu s mentorom

3. godina studija												
mjesec	listopad	studeni	prosinac	siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan
		Obranjena tema doktorskog rada (dr.02)										

Nakon odobrene teme doktorskog rada, a do isteka 6 godina od upisa studija	**Doktorski ispit i izlaganje preliminarnih rezultata istraživanja**	**Predaja doktorskog rada**

6. 2. Hodogram 2. Prijava teme doktorskog rada

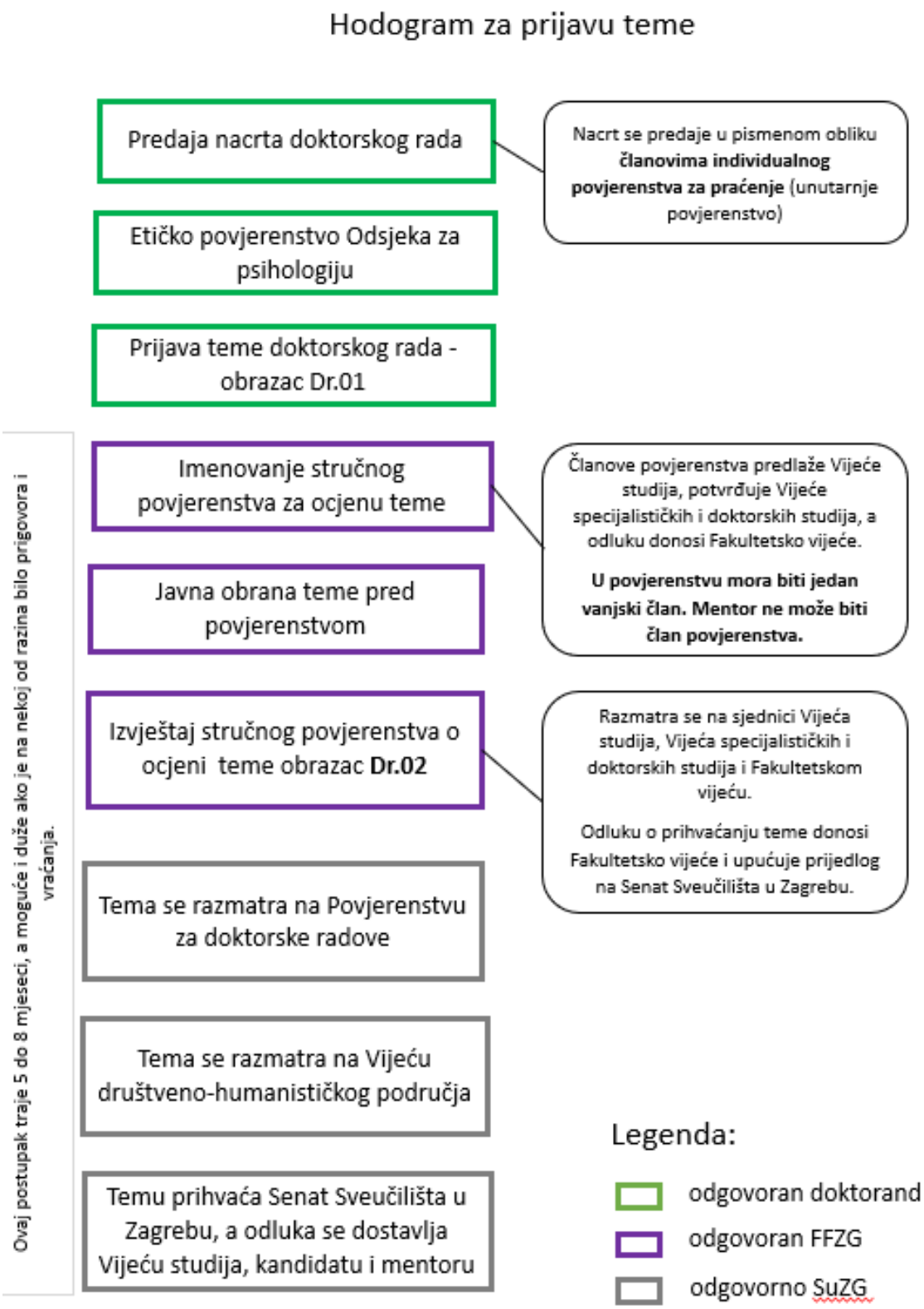
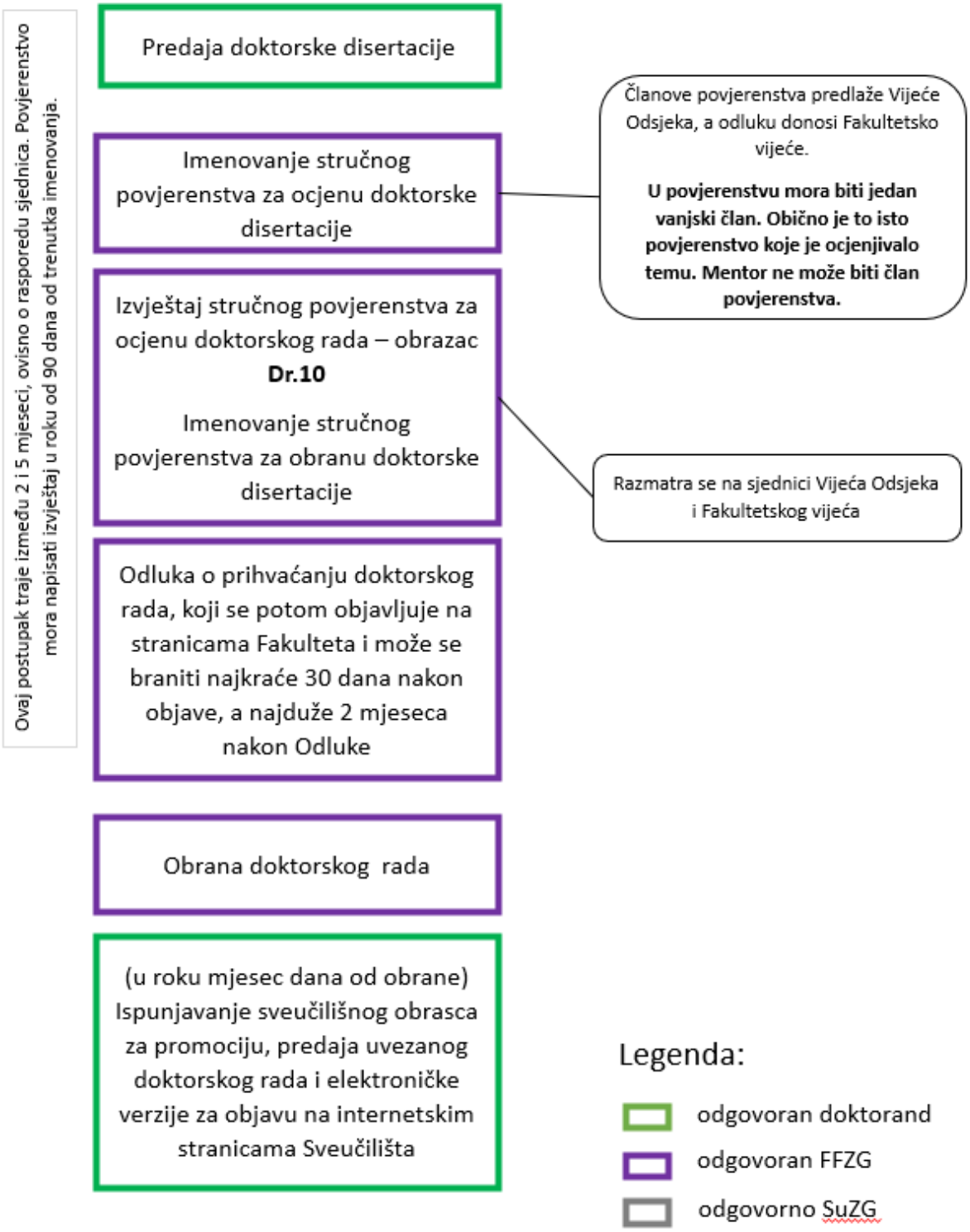
6. 3. Hodogram 3. Postupak obrane doktorskog rada